

VALSTYBINĖS KELIŲ TRANSPORTO INSPEKCIJOS
PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS VIRŠININKO
Į S A K Y M A S

**DĖL DVIRAČIŲ IR TRIRAČIŲ MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ
APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO ĮTAISŲ TIPO PATVIRTINIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2010 m. gruodžio 23 d. Nr. 2B-566

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 17 d. nutarimo Nr. 44 „Dėl transporto priemonių ir sudėtinių transporto priemonių dalių atitikties įvertinimo“ (Žin., 2001, Nr. [7-194](#); 2004, Nr. [143-5231](#)) 3.1 punktu bei įgyvendindamas 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/67/EB dėl apšvietimo ir šviesos signalo įtaisų įrengimo dviratėse arba triratėse motorinėse transporto priemonėse (OL 2009 L 222, p. 1):

1. Tvirtinu Dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų tipo patvirtinimo taisykles (pridedama).

2. Įpareigoju Technikos skyrių priimti prašymus gauti transporto priemonės apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų EB tipo patvirtinimo sertifikatą.

3. Šis įsakymas nustatyta tvarka skelbiamas „Valstybės žiniuose“ ir Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje.

INSPEKCIJOS VIRŠININKAS

VIDMANTAS ŽUKAUSKAS

PATVIRTINTA

Valstybinės kelių transporto inspekcijos
prie Susisiekimo ministerijos viršininko
2010 m. gruodžio 23 d.
įsakymu Nr. 2B-566

DVIRAČIŲ IR TRIRAČIŲ MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO ĮTAISŲ TIPO PATVIRTINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų tipo patvirtinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų reikalavimus, siekiant gauti Europos Bendrijos (toliau – EB) tipo patvirtinimą.

2. Taisyklės parengtos įgyvendinant 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/67/EB dėl apšvietimo ir šviesos signalo įtaisų įrengimo dviratėse arba triratėse motorinėse transporto priemonėse (OL 2009 L 222, p. 1) (toliau – direktyva 2009/67/EB).

3. Šios Taisyklės taikomos visoms dviratėms ir triratėms motorinėms transporto priemonėms, nurodytoms Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų, patvirtintų Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 (Žin., 2008, Nr. [141-5606](#)), II skyriuje.

4. Šios Taisyklės netaikomos:

4.1. dviratėms ir triratėms motorinėms transporto priemonėms, kurių didžiausias projektinis greitis ne didesnis kaip 6 km/val.;

4.2. dviratėms ir triratėms motorinėms transporto priemonėms, skirtoms pėsčiųjų eismui kontroliuoti;

4.3. dviratėms ir triratėms motorinėms transporto priemonėms, skirtoms neįgaliesiems naudotis;

4.4. dviratėms ir triratėms motorinėms transporto priemonėms, skirtoms varžyboms naudoti;

4.5. traktoriams ir mašinoms, naudojamiems žemės ūkio arba panašioms darbams;

4.6. transporto priemonėms, kurios buvo suprojektuotos pramoginiam važinėjimuisi neišvažiuojamais keliais ir kurių ratai sumontuoti simetriškai: vienas ratas – priekinėje transporto priemonės dalyje, o du – galinėje;

4.7. pedalais varomiems dviračiams, turintiems ne didesnės kaip 0,25 kW tolygios nominaliosios galios pagalbinį elektros variklį, kurio išėjimo galia palaipsniui mažėja ir visiškai išjungiama, kai transporto priemonė pradeda važiuoti 25 km/val. greičiu arba anksčiau, jeigu dviratininkas nustoja minti pedalus;

4.8. pavienėms dviratėms ir triratėms motorinėms transporto priemonėms patvirtinti, išskyrus atvejus, kai toks patvirtinimas kiekvienai sudėtinei daliai ir atskiram techniniam mazgui suteikiamas pagal kitų Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinių teisės aktų, įgyvendinančių 2002 m. kovo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/24/EB dėl dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių tipo patvirtinimo, panaikinančią Tarybos direktyvą 92/61/EEB (OL 2002 L 124, p. 1), o ne pagal atitinkamus nacionalinius reikalavimus.

5. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Apšvietimo įtaiso arba atšvaito šviesą atspindintis paviršius – visas išorinis skaidrios medžiagos paviršius arba dalis to paviršiaus, kurį gamintojas brėžinyje nurodė prašydamas

suteikti tipo patvirtinimą (1 priedas).

Athulinės eigos žibintas – žibintas, skirtas už galinės transporto priemonės dalies esančiam keliui apšviesti ir kitiems kelių eismo dalyviams įspėti, kad transporto priemonė važiuoja atbuline eiga arba ketina pradėti važiuoti atbuline eiga.

Atskaitos ašis – žibinto spinduliuojamos šviesos sklaidimo krypties ašis, kurią nustato žibinto gamintojas, kad ją būtų galima taikyti kaip fotometrinių regėjimo lauko kampų matavimo atskaitos kryptį ($H = 0^\circ$, $V = 0^\circ$), ir kuria remiamasi žibintą pritvirtinant prie transporto priemonės.

Atskaitos centras – atskaitos ašies susikirtimas su šviesą spinduliuojančiu paviršiumi. Atskaitos centrą nurodo žibinto gamintojas.

Gabaritinis plotis – atstumas tarp dviejų tolimiausių išorinių kraštų apibrėžtų vertikalių plokštumų.

Galinis gabaritinis žibintas – žibintas, skirtas transporto priemonės buvimui nurodyti, kai į ją žiūrima iš galo.

Galinis rūko žibintas – tirštame rūke transporto priemonės matomumą iš galo didinantis žibintas.

Galinio valstybinio numerio ženklo žibintas – galinio valstybinio numerio ženklui apšviesti naudojamas žibintas, kuris gali būti sudarytas iš kelių optinių elementų.

Geometrinio matomumo kampai – mažiausią erdvinio kampo lauką, kuriame turi būti matomas žibinto paviršius, apibrėžiantys kampai; erdvinio kampo laukas apibrėžiamas rutulio nuopjovomis, iš kurių vidurinė sutampa su žibinto atskaitos centru, o ekvatorius lygiagretus žemės paviršiui; rutulio segmentai apibrėžiami atsižvelgiant į atskaitos ašį; horizontalieji kampai atitinka ilgumą, o vertikalūs kampai – platumą; vidinėje geometrinio matomumo kampų dalyje neturi būti jokių kliūčių, trukdančių bet kokios žibinto, į kurį žiūrima iš begalybės, matomo paviršiaus dalies atspindinčiai šviesai skliti;

jeigu matuojama arčiau žibinto, stebėjimo kryptis turi būti paslinkta lygiagrečiai, kad būtų užtikrintas toks pats tikslumas; į jokiais vidinėje geometrinio matomumo kampų dalyje esančias kliūtis neatsižvelgiama, jeigu jos buvo pateikiant žibintą tipui patvirtinti;

jeigu kokią nors transporto priemonėje įrengto žibinto matomo paviršiaus dalį užstoja kita sudedamoji tos transporto priemonės dalis, turi būti pateiktas įrodymas, kad matoma (neužstota) žibinto dalis atitinka įtaisui, kaip optiniam įrenginiui, patvirtinti nustatytą fotometrinę vertę, kaip numatyta šių Taisyklių 1 priede.

Informacinis dokumentas – šių Taisyklių 2 priede pateiktas dokumentas, kuriame nurodyta, kokius duomenis turi pristatyti asmuo, kuris teikia prašymą gauti transporto priemonės apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų EB tipo patvirtinimo sertifikatą.

Įspėjamasis pavojaus įtaisas – kartu įjungti visi transporto priemonės posūkio žibintai, kuriais siekiama atkreipti dėmesį, kad transporto priemonė kitiems kelių eismo dalyviams laikinai kelia pavojų.

Įtaisas – vienai arba kelioms funkcijoms atlikti naudojamas įrenginys ar jų grupė.

Kombinuotieji žibintai – atskirus šviečiančius paviršius, tačiau bendrą šviesos šaltinį ir žibinto korpusą turintys žibintai.

Kontrolinė lemputė – lemputė, šviesa signalizuojanti, kad įtaisas yra įjungtas, tačiau nerodanti, ar įtaisas veikia gerai, ar ne.

Matomas paviršius – šviečiančio paviršiaus ribos projekcijos išoriniame sklaidytuvo paviršiuje (a–b), arba šviesą atspindinčio paviršiaus (c–d), statmenoji projekcija stebėjimo krypties statmenoje plokštumoje, liečiančioje kraštinį sklaidytuvo tašką, kaip numatyta šių Taisyklių 1 priede.

Posūkio žibintas – žibintas, skirtas kitiems kelių eismo dalyviams parodyti, kad vairuotojas ketina keisti važiavimo kryptį į dešinę arba į kairę pusę.

Priekinis artimųjų šviesų žibintas – žibintas, skirtas keliui priešais transporto priemonę apšviesti, kad nebūtų akinami priešais važiuojančių transporto priemonių vairuotojai ir kiti kelių eismo dalyviai.

Priekinis gabaritinis žibintas – žibintas, skirtas transporto priemonės buvimui parodyti, kai į ją žiūrima iš priekio.

Priekinis rūko žibintas – žibintas, skirtas kelio apšvietimui pagerinti transporto priemonei važiuojant rūke, sningant, per liūtį arba esant dulkių kamuoliams.

Priekinis tolimųjų šviesų žibintas – žibintas, skirtas keliui dideliu atstumu priešais transporto priemonę apšviesti.

Skersinė plokštuma – vidurinei išilginei transporto priemonės plokštumai statmena vertikali plokštuma.

Stabdymo žibintas – žibintas, esantis transporto priemonės galinėje dalyje ir skirtas kitiems kelių eismo dalyviams parodyti, kad transporto priemonės vairuotojas yra nuspaudęs darbinį stabdį.

Sugrupuotieji žibintai – atskirus šviečiančius paviršius ir šviesos šaltinius, tačiau bendrą žibinto korpusą turintys žibintai.

Šviesą atspindintis atšvaitas – ne transporto priemonėje esančio šviesos šaltinio skleidžiamą šviesą atspindintis įtaisas, skirtas transporto priemonės buvimui parodyti, kai stebėtojas yra netoli šviesą skleidžiančio šaltinio; šviesą atspindintys valstybinio numerio ženklai šviesą atspindinčiais atšvaitais nelaikomi.

Tarpusavyje sujungti žibintai – žibintai, turintys atskirus šviesos šaltinius arba vieną skirtingomis sąlygomis (t. y. optiniai, mechaniniai arba elektros įrangos skirtumai) veikiantį šviesos šaltinį, visiškai ar iš dalies bendrus šviečiančius paviršius ir bendrą žibinto korpusą.

Transporto priemonės tipas – apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų atžvilgiu nesiskiriančios transporto priemonės, kurių pagrindiniai požymiai:

transporto priemonės matmenys ir išorinė forma;

apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų skaičius ir išdėstymas.

Tolimiausias išorinis kraštas – kiekviename transporto priemonės šone – vidurinei išilginei transporto priemonės plokštumai lygiagreti plokštuma, sutampanti su tolimiausiu išoriniu transporto priemonės kraštu, neatsižvelgiant į galinio vaizdo veidrodžių ir posūkio žibintų projekcijas.

Veikimo kontrolės įtaisas – įtaisas, rodantis, kad įjungtas įtaisas veikia pagal nustatytus reikalavimus ar veikia ne pagal reikalavimus.

Žibintas – keliui apšviesti arba kitiems kelių eismo dalyviams šviesos signalui perduoti skirtas įtaisas; taip pat galinio valstybinio numerio ženklo žibintas ir šviesą atspindintys atšvaitai.

II. DVIRAČIŲ IR TRIRAČIŲ MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO ĮTAISŲ EB TIPO PATVIRTINIMAS

6. Prašymą gauti transporto priemonės apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų EB tipo patvirtinimo sertifikatą (toliau – EB tipo patvirtinimo sertifikatas) Valstybinei kelių transporto inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Inspekcija) pateikia transporto priemonės gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas (toliau – gamintojas arba įgaliotasis atstovas). Kartu su prašymu pateikiamas informacinis dokumentas ir techninės tarnybos parengtas bandymo protokolas.

7. Prašymas ir informacinis dokumentas, nurodyti Taisyklių 6 punkte, turi būti pateikiami, kaip nurodyta Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo Valstybinėje kelių transporto inspekcijoje prie Susisiekimo ministerijos taisyklėse, patvirtintose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2009 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. 2B-217 (Žin., 2009, Nr. [70-2887](#); 2010, Nr. [119-6092](#)).

8. Techninei tarnybai, atliekančiai transporto priemonių sudėtinių dalių ir jų charakteristikų bandymus ir vertinančiai transporto priemonių apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų atitikimą šių Taisyklių 3–8 priedo reikalavimams, turi būti pateiktas tvirtinamo transporto priemonės tipo pavyzdys.

9. Techninė tarnyba, atlikusi reikalingus bandymus ir matavimus, nustato, ar pateikta transporto priemonė atitinka šių Taisyklių reikalavimus, ir išduoda parengtą bandymo protokolą.

10. Inspekcija, gavusi prašymą ir techninės tarnybos parengtą bandymo protokolą, jei transporto priemonės apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai atitinka šių Taisyklių reikalavimus, per 30 dienų nuo prašymo gavimo dienos kiekvienam transporto priemonės apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaiso tipui suteikia EB tipo patvirtinimą, jo numerį ir išduoda EB tipo patvirtinimo sertifikatą (9 priedas).

11. Apie EB tipo patvirtinimo sertifikato išdavimą ar atsisakymą jį išduoti per vieną mėnesį pranešama Europos Sąjungos valstybėms narėms išsiunčiant EB tipo patvirtinimo sertifikato kopiją. Kiekvienam pranešimui apie išduotą EB tipo patvirtinimo sertifikatą suteikiamas eilės numeris.

III. DVIRAČIŲ IR TRIRAČIŲ MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO ĮTAISŲ EB TIPO PATVIRTINIMO PAKEITIMAS (PRAPLĖTIMAS)

12. Gamintojas ar įgaliotasis atstovas, turintis išduotą EB tipo patvirtinimo sertifikatą, ne vėliau kaip per tris darbo dienas privalo informuoti Inspekciją apie visus duomenų pakeitimus, padarytus informaciniame dokumente.

13. Pasikeitus informacinio paketo duomenims, gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas ne vėliau kaip per aštuonias darbo dienas nuo Inspekcijos informavimo apie visus duomenų pakeitimus, padarytus informaciniame dokumente, pateikia Inspekcijai naują informacinio paketo turinį ir tą informacinio paketo dalį, kurioje padaryti pakeitimai, juos nurodydamas.

14. Jei pasikeitus informacinio paketo duomenims keičiasi EB tipo patvirtinimo sertifikato duomenys, ne vėliau kaip per 30 dienų nuo naujo informacinio paketo turinio ir tos informacinio paketo dalies pateikimo Inspekcijai išduodamas naujas pakeistas EB tipo patvirtinimo sertifikatas, kuris numeruojamas kaip pakeitimas, nurodant EB tipo patvirtinimo pakeitimo priežastį (-is) ir išdavimo datą.

15. Jei pasikeitus pagal šias Taisykles patvirtintiems transporto priemonės apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų reikalavimams keičiasi informacinio paketo duomenys, reikia atlikti papildomus bandymus arba patikrinimus. Bandymai atliekami, kai keičiasi transporto priemonės apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų konstrukcija. Kitais atvejais bandymų atlikti nereikia – užtenka atlikti patikrinimą. Naujas pakeistas EB tipo patvirtinimo sertifikatas išduodamas tik atlikus papildomus bandymus arba patikrinimus, jei bandymų ir matavimų rezultatai atitinka šių Taisyklių reikalavimus, o patikrinimai atitinka informaciniame pakete pateiktą informaciją.

16. Apie naujo pakeisto EB tipo patvirtinimo sertifikato išdavimą ar atsisakymą jį išduoti per vieną mėnesį pranešama Europos Sąjungos valstybėms narėms. Kiekvienam pranešimui apie išduotą naują pakeistą EB tipo patvirtinimo sertifikatą suteikiamas eilės numeris.

IV. GAMYBOS ATITIKTIS

17. Prieš išduodama arba išdavusi EB tipo patvirtinimo sertifikatą Inspekcija patikrina, ar transporto priemonių apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų gamyba atlikta pagal patvirtinto tipo reikalavimus, kaip numatyta Motorinių transporto priemonių, priekabų ir šių transporto priemonių sudedamųjų dalių atitikties įvertinimo atlikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos susiekimo ministro 2009 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. 3-169 (Žin., 2009, Nr. [49-1997](#)). Prireikus toks patikrinimas vykdomas kartu su kitomis Europos Sąjungos valstybių įgaliotomis institucijomis.

18. Transporto priemonės apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų atitiktis

patvirtintam tipui yra tikrinama remiantis EB tipo patvirtinimo sertifikato duomenimis.

V. SANKCIJOS UŽ GAMYBOS NEATITIKIMĄ

19. Inspekcija panaikina EB tipo patvirtinimo sertifikatą, jei nevykdomi šių Taisyklių reikalavimai.

20. Panaikinus EB tipo patvirtinimo sertifikatą, apie tai ne vėliau kaip per tris darbo dienas raštu informuojamas gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas ir ne vėliau kaip per vieną mėnesį pranešama kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms, išsiunčiant EB tipo patvirtinimo sertifikato kopiją.

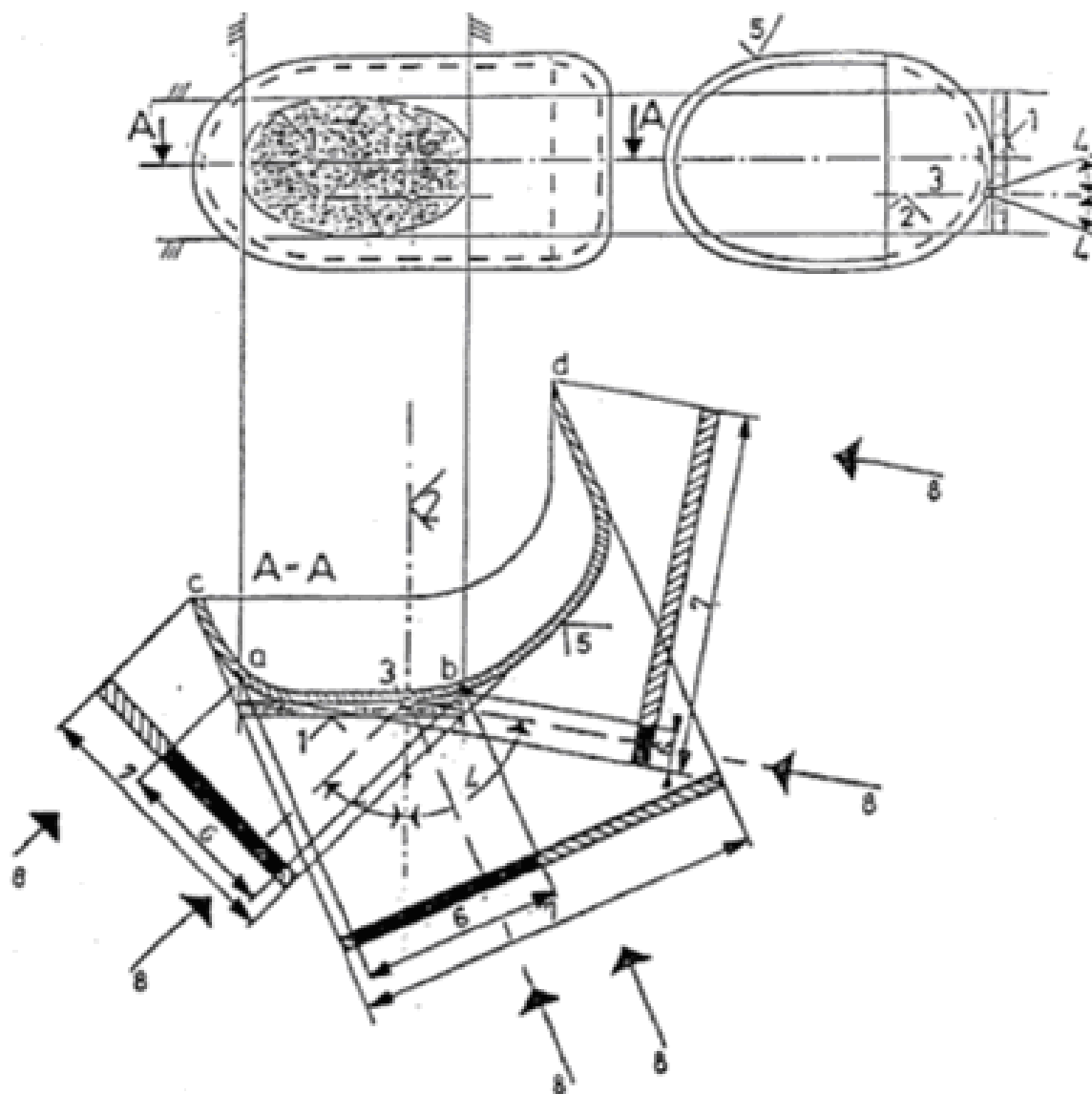
VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Jei transporto priemonė atitinka šių Taisyklių arba kitų Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinių teisės aktų, įgyvendinančių direktyvą 2009/67/EB, arba Jungtinių Tautų Europos Ekonominės Komisijos Taisyklės Nr. 53 reikalavimus, EB tipo patvirtinimas suteikiamas ir transporto priemonę leidžiama registruoti, parduoti ar pradėti eksploatuoti.

22. Jei transporto priemonė šių Taisyklių arba kitų Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinių teisės aktų, įgyvendinančių direktyvą 2009/67/EB, reikalavimų neatitinka, EB tipo patvirtinimas nesuteikiamas, o transporto priemonę registruoti, parduoti ar pradėti eksploatuoti draudžiama.

Dviračių ir triračių motorinių transporto
priemonių apšvietimo ir šviesos
signalizavimo įtaisų tipo patvirtinimo
taisyklių
1 priedas

ŽIBINTO PAVIRŠIUS, AŠYS, ATSKAITOS CENTRAS IR GEOMETRINIO MATOMUMO KAMPAI

1. Šviečiantis paviršius.
2. Atskaitos ašis.
3. Atskaitos centras.
4. Geometrinis matomumo kampas.
5. Šviesą atspindintis paviršius.
6. Matomas paviršius, atsižvelgiant į šviečiamąjį paviršių.
7. Matomas paviršius, atsižvelgiant į šviesą atspindintį paviršių.
8. Apžvalgos kryptis.

Dviračių ir triračių motorinių transporto
priemonių apšvietimo ir šviesos
signalizavimo įtaisų tipo patvirtinimo
taisyklių
2 priedas

**(Informacinio dokumento Nr. _____, kuriuo patvirtinamas dviračių ir triračių motorinių
transporto priemonių apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų EB tipas, forma)**

**INFORMACINIS DOKUMENTAS NR. _____,
KURIUO PATVIRTINAMAS DVIRAČIŲ IR TRIRAČIŲ MOTORINIŲ
TRANSPORTO PRIEMONIŲ APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO
ĮTAISŲ EB TIPAS**

Šis informacinis dokumentas pateikiamas trimis egzemplioriais. Prie jo pridedamas informacinio dokumento turinys. Visi brėžiniai pateikiami A4 formatu, tinkamo mastelio ir pakankamai išsamūs. Jei yra nuotraukų, jos turi būti informatyvios. Jei sistemos, sudėtinės dalys ar atskiri techniniai mazgai turi elektroninių valdiklių, pateikiama su jų veikimu susijusi informacija.

0. BENDROJI DALIS

0.1. Gamintojas (prekės gamintojo pavadinimas) _____

0.2. Tipas ir bendras komercinis (-iai) aprašymas (-ai) _____

0.4. Transporto priemonės klasė^(c) _____

0.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas _____

0.5.1. Surinkimo gamyklos (-ų) pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai) _____

0.6. Gamintojo įgaliotojo atstovo, jeigu jis yra, pavadinimas ir adresas _____

8. APŠVIETIMAS IR ŠVIESOS SIGNALIZACIJA

8.1. Visų įtaisų sąrašas (nurodomas jų skaičius, modelis (-iai), tipas (-ai), sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklas (-ai), priekinių žibintų tolimųjų šviesų stiprumas, spalva, atitinkamos signalizavimo lemputės) _____

8.2. Apšvietimo ir šviesos signalizacijos schema _____

8.3. Įspėjamasis pavojaus įtaisas (jeigu sumontuotas) _____

8.4. Papildomi specialios paskirties transporto priemonėms nustatyti reikalavimai _____

8.5. Trumpas apšvietimo ir šviesos signalizacijos sistemoje naudojamų elektrinių ir / (arba) elektroninių sudėtinių dalių aprašymas _____

^(c)Klasifikuojama pagal šias klases:

L1e – dviratis mopedas;

L2e – triratis mopedas;

L3e – motociklas;

L4e – motociklas su priekaba;

L5e – triratis motociklas;

L6e – keturratis motociklas.

Dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų tipo patvirtinimo taisyklių
3 priedas

DVIRAČIŲ IR TRIRAČIŲ MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO ĮTAISŲ BENDRIEJI TECHNINIAI REIKALAVIMAI

1. Apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai turi būti įrengti taip, kad įprastomis eksploatacijos sąlygomis ir neatsižvelgiant į įtaisus galinčią veikti vibraciją, atitiktų nustatytąsias charakteristikas ir šių Taisyklių reikalavimus.

2. Žibintai prie transporto priemonės turi būti pritvirtinti taip, kad juos būtų galima lengvai sureguliuoti pagal nustatytus reikalavimus.

3. Visų apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų žibintų atskaitos ašis, kai jie pritvirtinti prie transporto priemonės, turi būti statmena vidurinei išilginei transporto priemonės plokštumai, jei tai šoniniai šviesą atspindintys atšvaitai, ir tai plokštumai lygiagreti, jei tai yra visi kiti šviesos signalizavimo įtaisai. Kiekviena kryptimi yra leistinas 3° nuokrypis.

4. Jeigu specialiųjų reikalavimų nėra nustatyta, žibintų aukštis ir sureguliojimas tikrinami parengtą eksploatuoti transporto priemonę pastačius ant horizontalaus plokščio paviršiaus taip, kad transporto priemonės vidurinė išilginė plokštuma būtų vertikali, o vairas arba vairaratis nustatyti taip, jog transporto priemonės priekinis (-ai) ratas (-ai) transporto priemonės išilginei ašiai būtų lygiagretus (-ūs). Slėgis padangose turi būti toks, kokį konkrečiomis nustatytomis apkrovos sąlygomis nustatė gamintojas.

5. Jeigu specialiųjų reikalavimų nėra nustatyta, sudvejinti žibintai:

5.1. atsižvelgiant į vidurinę išilginę plokštumą, transporto priemonėje turi būti įrengti simetriškai;

5.2. vienas kito atžvilgiu ir vidurinės išilginės plokštumos atžvilgiu turi būti įrengti simetriškai;

5.3. turi atitikti tuos pačius kolorimetrijos reikalavimus;

5.4. turi būti vienodų fotometrinių charakteristikų.

6. Jeigu specialiųjų reikalavimų nėra nustatyta, skirtingos paskirties žibintai gali būti atskirieji arba sugrupuoti, kombinuotieji arba tarpusavyje sujungti žibintai, jeigu kiekvienas iš tų žibintų atitinka jam nustatytus reikalavimus.

7. Didžiausias aukštis nuo žemės paviršiaus matuojamas nuo aukščiausio šviečiamojo paviršiaus taško, o mažiausias aukštis – nuo žemiausio šviečiamojo paviršiaus taško. Mažiausias priekinių artimųjų šviesų žibintų aukštis nuo žemės paviršiaus turi būti matuojamas nuo žemiausio sklaidytuvo arba reflektoriaus, jeigu pastarasis yra aukščiau, krašto.

8. Jeigu specialiųjų reikalavimų nėra nustatyta, mirksinčią šviesą gali spinduliuoti tik posūkio žibintai ir įspėjamasis pavojaus įtaisai.

9. Iš priekio neturi matytis jokio raudonos spalvos žibinto, o iš galo – jokio baltos spalvos žibinto, išskyrus bet kokį atbulinės eigos žibintą. Ar šios sąlygos laikomasi, patikrinama įvertinant (10 priedas):

9.1. raudonos spalvos žibinto matomumą iš priekio: 1 zonoje esančioje skersinėje plokštumoje, kuri nuo labiausiai į priekį išsikišusios sudedamosios transporto priemonės dalies yra 25 m atstumu, judantis stebėtojas raudonos spalvos žibinto tiesiogiai neturi matyti;

9.2. baltos spalvos žibinto matomumą iš galo: 2 zonoje esančioje skersinėje plokštumoje, kuri nuo galinės sudedamosios transporto priemonės dalies yra 25 m atstumu, judantis stebėtojas baltos spalvos žibinto tiesiogiai neturi matyti;

9.3. 1 ir 2 zonas, kurias mato stebėtojas ir kurios yra apribotos šiomis atitinkamomis

plokštumomis:

9.3.1. zonos aukštis: 2 horizontaliomis plokštumomis – atitinkamai 1 metro ir 2.2 metrų aukštyje nuo žemės paviršiaus;

9.3.2. zonos plotis: dviem vertikaliomis plokštumomis, kurios 15° kampų nukreiptos link priekinės ir galinės transporto priemonės dalies bei nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos į išorę; atitinkamai tose plokštumose yra išilginei vidurinei transporto priemonės plokštumai lygiagrečių transporto priemonės gabaritinį plotį žyminčių vertikalių plokštumų bei gabaritinį jos ilgį žyminčių skersinių plokštumų kirtimosi linijos.

10. Elektros grandinė turi būti sujungta taip, kad priekinį gabaritinį žibintą arba, jeigu priekinis gabaritinis žibintas neįrengtas, priekinių artimųjų šviesų, galinį gabaritinį ir galinio valstybinio numerio ženklo žibintus būtų galima įjungti ir išjungti tik tuo pačiu metu.

11. Jeigu specialių reikalavimų nėra nustatyta, elektros grandinė turi būti sujungta taip, kad priekinių tolimųjų šviesų, priekinių artimųjų šviesų ir priekinių rūko žibintų nebūtų galima išjungti tol, kol nebus išjungti šio priedo 10 punkte nurodyti žibintai. Šis reikalavimas priekiniams tolimųjų arba priekiniams artimųjų šviesų žibintams netaikomas, jeigu jais perduodamas regimas įspėjimo signalas – trumpais tarpais su pertrūkiais įjungiamas priekinis tolimųjų arba priekinis artimųjų šviesų žibintas.

12. Kontrolinės lemputės įprastoje vairavimo vietoje sėdinčiam vairuotojui turi būti matomos aiškiai. Jeigu numatyta, kad kontrolinė lemputė turi būti įrengta, vietoje jos galima įrengti veikimo kontrolės įtaisą.

13. Žibintų skleidžiamos šviesos spalva turi būti:

13.1. priekinio tolimųjų šviesų žibinto – balta;

13.2. priekinio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito – balta;

13.3. priekinio artimųjų šviesų žibinto – balta;

13.4. posūkio žibinto – gintarinė;

13.5. stabdymo žibinto – raudona;

13.6. priekinio gabaritinio žibinto – balta;

13.7. galinio gabaritinio žibinto – raudona;

13.8. priekinio rūko žibinto – balta arba geltona;

13.9. galinio rūko žibinto – raudona;

13.10. atbulinės eigos žibinto – balta;

13.11. įspėjamojo pavojaus įtaiso – gintarinė;

13.12. galinio valstybinio numerio ženklo žibinto – balta;

13.13. šoninio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito – gintarinė;

13.14. galinio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito – raudona;

13.15. pedale įrengto šviesą atspindinčio atšvaito – gintarinė.

14. Žibinto spalvų apibrėžtis turi atitikti šias trispalves koordinates:

Spalva	Leistina riba	Koordinatės
Raudona	Riba į geltonąją pusę	$y \leq 0,335$
	Riba į purpurinę pusę	$z \leq 0,008$
Balta	Riba į mėlynąją pusę	$x \geq 0,310$
	Riba į geltonąją pusę	$x \leq 0,500$
	Riba į žaliąją pusę	$y \leq 0,150 + 0,640x$
	Riba į žaliąją pusę	$y \leq 0,440$
	Riba į purpurinę pusę	$y \geq 0,050 + 0,750x$
Geltona	Riba į raudonąją pusę	$y \geq 0,382$
	Riba į raudonąją pusę	$y \geq 0,138 + 0,580x$
	Riba į žaliąją pusę	$y \leq 1,29x - 0,100$
	Riba į baltąją pusę	$y \geq -x + 0,940$ $y \geq 0,440$

Spalva	Leistina riba	Koordinatės
	Riba į spektro vertę	$y \leq -x + 0,992$
Gintarinė	Riba į geltonąją pusę	$y \leq 0,429$
	Riba į raudonąją pusę	$y \geq 0,398$
	Riba į baltąją pusę	$z \leq 0,007$
Leistinoms riboms patikrinti taikomas šaltinis, kurio spalvinė temperatūra yra 2856 K (Tarptautinės apšvietimo komisijos (ICI) A standartas)		

Dviračių ir triračių motorinių transporto
priemonių apšvietimo ir šviesos
signalizavimo įtaisų tipo patvirtinimo
taisyklių
4 priedas

DVIRAČIŲ MOPEDŲ APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO ĮTAISŲ TECHNINIAI REIKALAVIMAI

I. DVIRAČIŲ MOPEDŲ BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Dviračiuose mopeduose turi būti įrengti šie apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai:

- 1.1. priekinis artimųjų šviesų žibintas;
- 1.2. galinis gabaritinis žibintas;
- 1.3. stabdymo žibintas;
- 1.4. šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai;
- 1.5. galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas;
- 1.6. pedaluose įrengti šviesą atspindintys atšvaitai tik tada, jeigu dviračiuose mopeduose įrengti neįtraukiami pedalai.

2. Dviračiuose mopeduose gali būti papildomai įrengti šie apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai:

- 2.1. priekinis tolimųjų šviesų žibintas;
- 2.2. posūkio žibintai;
- 2.3. galinio valstybinio numerio ženklo žibintas;
- 2.4. priekinis gabaritinis žibintas;
- 2.5. priekinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas.

3. Negalima montuoti kitų nei šio priedo 1 ir 2 punktuose nurodytų apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų.

4. Mopeduose, kurių variklio galia ne didesnė kaip 0,5 kW ir kurių didžiausias greitis neviršija 25 km/val., galima įrengti nepatvirtinto tipo priekinius artimųjų šviesų ir (arba) galinius gabaritinius žibintus, tačiau gamintojas turi patvirtinti, kad atitinkami įtaisai atitinka standarto ISO 6742/1 nustatytus reikalavimus.

II. PRIEKINIAI TOLIMŲJŲ ŠVIESŲ ŽIBINTAI

5. Gali būti įrengtas (-i) vienas arba du tolimųjų šviesų žibintas (-ai).

6. Pagal gabaritinį plotį:

6.1. atskirą priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu, ar vienoje jo pusėje:

6.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio tolimųjų šviesų žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

6.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

6.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinių tolimųjų šviesų žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje; jeigu transporto priemonėje šalia priekinio tolimųjų šviesų žibinto įrengtas atskiras priekinis artimųjų šviesų žibintas, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

6.3. du priekiniai tolimųjų šviesų žibintai, iš kurių vienas ar abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų vienodo atstumo.

7. Pagal gabaritinį ilgį atskirą priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima įrengti priekinėje transporto priemonės dalyje. Šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu skleidžiama šviesa, atspindėdama nuo galinio vaizdo veidrodžių ir (arba) atspindinčiųjų transporto priemonės paviršių, vairuotojui nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuoti.

8. Kiekvienu atveju atstumas nuo bet kokio atskiros priekinio tolimųjų šviesų žibinto šviečiančio paviršiaus krašto ir priekinio artimųjų šviesų žibinto šviečiančio paviršiaus krašto neturi būti didesnis kaip 200 mm.

9. Atstumas tarp dviejų priekinių tolimųjų šviesų žibintų šviečiančių paviršių neturi būti didesnis kaip 200 mm.

10. Geometrinis matomumas tose zonose, kurios atitinkama stebėjimo kryptimi atrodytų neturi būti apšviestos, šviečiantis paviršius turi būti matomas visą šviečiančio paviršiaus kontūrą liečiančiomis ir su priekinio žibinto atskaitos ašimi sudarančiomis bent 5° kampą sudaromosiomis apribotame platėjančiame plote. Šviečiančio paviršiaus projekcijos į skersinę plokštumą, kuri yra priekinio tolimųjų šviesų žibinto sklaidytuvo priekinės dalies liestinė, kontūras laikomas geometrinio matomumo kampų viršūne.

11. Priekinis tolimųjų šviesų žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

12. Priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima sugrupuoti su priekiniu artimųjų šviesų ir priekiniu gabaritinį žibintu.

13. Priekinio tolimųjų šviesų žibinto negalima sujungti su jokia kitu žibintu.

14. Priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi įsižiebtį tuo pačiu metu. Visi priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi įsižiebtį juos perjungiant iš artimųjų šviesų į tolimąsias šviesas. Visi priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi būti išjungiami tuo pačiu metu, juos perjungiant iš tolimųjų šviesų į artimąsias šviesas. Priekiniai artimųjų šviesų žibintai gali šviesti kartu su priekiniais tolimųjų šviesų žibintais.

15. Prietaisų skydelyje gali būti įmontuota kontrolinė mėlynos spalvos lemputė.

III. PRIEKINIAI ARTIMŲJŲ ŠVIESŲ ŽIBINTAI

16. Turi būti įrengtas (-i) vienas arba du artimųjų šviesų žibintas (-ai).

17. Pagal gabaritinį plotį:

17.1. atskirą priekinį artimųjų šviesų žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu, ar vienoje jo pusėje:

17.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio artimųjų šviesų žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

17.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

17.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinis artimųjų šviesų žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje; tačiau, jeigu transporto priemonėje šalia priekinio artimųjų šviesų žibinto įrengtas atskiras priekinis tolimųjų šviesų žibintas, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

17.3. du priekiniai artimųjų šviesų žibintai, iš kurių vienas arba abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų per vienodą atstumą.

18. Pagal gabaritinį aukštį priekinis artimųjų šviesų žibintas turi būti įrengtas ne žemiau kaip 500 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

19. Pagal gabaritinį ilgį atskirą priekinį artimųjų šviesų žibintą galima įrengti priekinėje transporto priemonės dalyje. Šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu skleidžiama šviesa, atspindėdama nuo galinio vaizdo veidrodžių ir (arba) atspindinčiųjų transporto priemonės paviršių, vairuotojui nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuoti.

20. Atstumas tarp dviejų priekinių artimųjų šviesų žibintų šviečiančių paviršių neturi

būti didesnis kaip 200 mm.

21. Geometrinis matomumas nustatomas ir kampais:

21.1. $= 15^\circ$ į viršų ir 10° į apačią, $= 45^\circ$ į kairę ir dešinę (jei yra vienas priekinis artimųjų šviesų žibintas);

21.2. $= 15^\circ$ į viršų ir 10° į apačią, $= 45^\circ$ į išorę ir 10° į vidų (jei yra du priekiniai artimųjų šviesų žibintai).

22. Priekinis artimųjų šviesų žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

23. Priekinį artimųjų šviesų žibintą galima sugrupuoti su priekiniu tolimųjų šviesų ir priekiniu gabaritiniu žibintais.

24. Priekinio artimųjų šviesų žibinto negalima sujungti su jokių kitu žibintu.

25. Artimųjų šviesų žibinto valdikliu visus tolimųjų šviesų žibintus turi būti galima išjungti tuo pačiu metu, nes artimųjų šviesų žibintai gali šviesti kartu su tolimųjų šviesų žibintais.

26. Prietaisų skydelyje gali būti įmontuota kontrolinė žalios spalvos lemputė.

IV. POSŪKIO ŽIBINTAI

27. Jeigu posūkio žibintai yra įrengti, turi būti įrengta po du posūkio žibintus kiekvienoje dviračio mopedo pusėje.

28. Pagal gabaritinį plotį taikomi šie priekinių posūkio žibintų reikalavimai:

28.1. tarp šviečiančių priekinių posūkio žibintų paviršių turi būti ne mažesnis kaip 240 mm atstumas;

28.2. priekiniai posūkio žibintai turi būti už priekinio (-ių) žibinto (-ų) šviečiančių paviršių, kraštus liečiančių vertikalių išilginių plokštumų;

28.3. mažiausias atstumas tarp posūkio žibinto šviečiančių paviršių ir artimųjų šviesų žibintų turi būti:

28.3.1. 75 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 90 cd;

28.3.2. 40 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 175 cd;

28.3.3. 20 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 250 cd;

28.3.4. 20 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 400 cd.

28.4. Atstumas tarp vidinių galinio posūkio žibintų šviečiančių paviršių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 180 mm.

29. Pagal gabaritinį aukštį posūkio žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 350 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

30. Pagal gabaritinį ilgį atstumas link priekinės transporto priemonės dalies tarp su kraštine galinėje transporto priemonės dalyje esančia išilgine iškyša sutampančios skersinės plokštumos ir galinio posūkio žibintų atskaitos centru neturi būti didesnis kaip 300 mm.

31. Geometrinis matomumas horizontaliems kampams turi atitikti šių Taisyklių 11 priedo 1 paveikslė nustatytus kampus. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu posūkio žibintai yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

32. Posūkio žibintai turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

33. Posūkio žibintus galima sugrupuoti su vienu arba daugiau žibintų.

34. Posūkio žibintų negalima sujungti su jokių kitu žibintu.

35. Posūkio žibintai turi būti įjungiami atskirai nuo kitų žibintų. Visi viename transporto priemonės šone esantys posūkio žibintai turi būti įjungiami ir išjungiami vienu valdikliu.

36. Galima įrengti posūkio veikimo kontrolės įtaisą, kuris perduotų regimąjį arba garsinį signalą, arba abiejų tipų signalus. Jei įrengtas regimąjį signalą perduodantis posūkio veikimo kontrolės įtaisas, signalas turi būti visomis įprastomis eksploatacijos sąlygomis matoma žalios spalvos mirksinti šviesa. Jeigu posūkio žibinto veikla sutrinka, šviesa turi užgesti arba neužgesti, ar pradėti mirksėti visai kitokiu dažniu. Jeigu įrengiamas garsinis posūkio veikimo

kontrolės įtaisas, jo signalas turi būti aiškiai girdimas ir įtaiso veikimo sąlygos turi būti tokios pačios kaip ir regimąjį signalą perduodančio įtaiso.

37. Elektros generatorius elektros srovę turi tiekti tik toms grandinėms, kurios svarbios užtikrinant variklio ir apšvietimo įtaisų veiklą.

38. Įjungus šviesos signalizavimo įtaiso valdiklį, žibintas turi įsižiebtį ne vėliau kaip po vienos sekundės, o pirmą kartą po įjungimo žibintas turi užgesti ne vėliau kaip po 1,5 sekundės.

39. Visose transporto priemonėse posūkio žibintų, kuriems tiekama nuolatinė elektros srovė, mirksinčios šviesos dažnis turi būti 90 ± 30 kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti vienodu dažniu ir tuo pačiu metu.

40. Jeigu transporto priemonėje įrengtiems posūkio žibintams tiekama kintamoji elektros srovė, kai variklio sukimosi dažnis yra nuo 50 proc. iki 100 proc. didžiausio transporto priemonės greičio atitinkančio dažnio, tai šviesos mirksėjimo dažnis turi būti 90 ± 30 kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti arba tuo pačiu metu, arba paeiliui. Šių Taisyklių 10 priedo 1–2 pav. nurodytose zonose priekiniai žibintai neturi matytis iš galo, o galiniai – iš priekio.

41. Jeigu transporto priemonėje įrengtiems posūkio žibintams tiekama kintamoji elektros srovė, kai variklio sukimosi dažnis yra nuo gamintojo nurodyto tuščiosios eigos variklio sukimosi dažnio iki 50 proc. didžiausio transporto priemonės greičio atitinkančio dažnio, tai šviesos mirksėjimo dažnis turi būti nuo $90 + 30$ iki $90 - 45$ kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti arba tuo pačiu metu, arba paeiliui. Šių Taisyklių 10 priedo 1–2 pav. nurodytose zonose priekiniai žibintai neturi matytis iš galo, o galiniai – iš priekio.

42. Jeigu vienas posūkio žibintas sugenda, išskyrus trumpojo jungimo grandinę, tai kito posūkio žibinto šviesa turi tebimirksėti arba posūkio žibintas turi neužgesti, o šviesos mirksėjimo dažnis nuo pirmiau nurodytojo gali skirtis.

V. STABDYMO ŽIBINTAI

43. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du stabdymo žibintas (-ai).

44. Pagal gabaritinį plotį stabdymo žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje, jeigu įrengtas tik vienas stabdymo žibintas; jeigu įrengti du stabdymo žibintai, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės ašies turi būti per vienodą atstumą.

45. Pagal gabaritinį aukštį stabdymo žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 1500 mm nuo žemės paviršiaus.

46. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 45° į kairę ir dešinę. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu stabdymo žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

47. Stabdymo žibintą galima sugrupuoti su vienu arba daugiau kitų galinių žibintų.

48. Stabdymo žibinto negalima sujungti su jokių kitu žibintu.

49. Stabdymo žibintas turi įsižiebtį kiekvieną kartą, kai yra nuspaustas bent vienas iš darbinių stabdžių.

50. Draudžiama įrengti kontrolinę stabdymo lemputę.

VI. PRIEKINIAI GABARITINIAI ŽIBINTAI

51. Transporto priemonės priekinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du priekinis (-iai) gabaritinis (-iai) žibintas (-ai).

52. Pagal gabaritinį plotį:

52.1. atskirą priekinį gabaritinį žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu ar vienoje jo pusėje:

52.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio gabaritinio žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

52.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

52.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinis gabaritinis žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

52.3. du priekiniai gabaritiniai šviesos žibintai, iš kurių vienas arba abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų per vienodą atstumą.

53. Pagal gabaritinį aukštį priekiniai gabaritiniai žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 350 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

54. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 80° į kairę ir dešinę, jeigu įrengtas vienas priekinis gabaritinis žibintas, arba 80° į išorę ir 45° į vidų, jeigu įrengti du priekiniai gabaritiniai žibintai. Vertikalus kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu priekinis gabaritinis žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

55. Priekinius gabaritinius žibintus galima sugrupuoti su kiekvienu kitu priekiniu žibintu.

56. Priekinio gabaritinio žibinto kontrolinės lemputės įrengti neprivaloma; jei priekinio gabaritinio žibinto kontrolinė lemputė yra įrengta – turi būti žalios spalvos.

VII. GALINIAI GABARITINIAI ŽIBINTAI

57. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du galinis (-iai) gabaritinis (-iai) žibintas (-ai).

58. Pagal gabaritinį plotį galinio gabaritinio žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje, jeigu įrengtas tik vienas galinis gabaritinis žibintas; jeigu įrengti du galiniai gabaritiniai žibintai, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės ašies turi būti per vienodą atstumą.

59. Pagal gabaritinį aukštį galiniai gabaritiniai žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 1500 mm nuo žemės paviršiaus.

60. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 80° į kairę ir dešinę, jeigu įrengtas vienas galinis gabaritinis žibintas, arba 80° į išorę ir 45° į vidų, jeigu įrengti du galiniai gabaritiniai žibintai. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu galinis gabaritinis žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

61. Galinius gabaritinius žibintus galima sugrupuoti su kiekvienu kitu galiniu žibintu.

62. Galinio gabaritinio žibinto kontrolinės lemputės įrengti neprivaloma, jos funkciją, jeigu reikia, gali atlikti priekiniam gabaritiniam žibintui numatyta kontrolinė lemputė.

VIII. ŠONINIAI ŠVIESĄ ATSPINDINTYS NE TRIKAMPIO FORMOS ATŠVAITAI

63. Transporto priemonės šone turi būti įrengtas (-i) vienas arba du IA klasės šoninis (-iai) šviesą atspindintis (-ys) ne trikampio formos atšvaitas (-ai).

64. Pagal gabaritinį aukštį šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai turi būti įrengti ne žemiau kaip 300 mm iki ir ne aukščiau kaip 900 mm nuo žemės paviršiaus.

65. Pagal gabaritinį ilgį šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai turi būti įrengti taip, kad įprastomis sąlygomis nei vairuotojas, nei keleivis ar jų drabužiai neuždengtų šoninių šviesą atspindinčių ne trikampio formos atšvaitų.

66. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 30° priekinės ir galinės

transporto priemonės dalies. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu šoninis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

67. Šoninio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito atskaitos ašis turi būti statmena vidurinei išilginei transporto priemonės ašiai ir nukreipta į išorę.

68. Šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai transporto priemonės priekyje turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

69. Šoninius šviesą atspindinčius ne trikampio formos atšvaitus galima sugrupuoti su kitais šviesos signalizavimo įtaisais.

IX. GALINIS ŠVIESĄ ATSPINDINTIS NE TRIKAMPIO FORMOS ATŠVAITAS

70. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas vienas IA klasės galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas.

71. Pagal gabaritinį plotį galinio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje.

72. Pagal gabaritinį aukštį turi būti įrengtas ne arčiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 900 mm nuo žemės paviršiaus.

73. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 30° į kairę ir dešinę. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

74. Galinį šviesą atspindintį ne trikampio formos atšvaitą galima sugrupuoti su bet koku kitu žibintu.

75. Sudedamosios galinio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito šviečiančio paviršiaus ir bet kokio galinėje transporto priemonės dalyje įrengto raudonos spalvos žibinto dalys gali būti bendros.

X. PEDALE ĮRENGTI ŠVIESĄ ATSPINDINTYS ATŠVAITAI

76. Kiekviename dviračio mopedo pedale turi būti įrengta po du šviesą atspindinčius atšvaitus.

77. Šviesą atspindinčio atšvaito paviršius turi būti įrengtas atšvaito rėmo išėmoje. Šviesą atspindintys atšvaitai pedalo korpuse turi būti įrengti taip, kad iš transporto priemonės priekio ir galo būtų aiškiai matomi. Šviesą atspindinčių atšvaitų, kurių forma pritaikyta prie pedalo korpuso, atskaitos ašis pedalo ašiai turi būti statmena. Šviesą atspindintys atšvaitai privalo būti įrengti tuose transporto priemonės pedaluose, kuriuos kaip švaistiklius arba panašius įtaisus galima panaudoti kaip varytuvus vietoj variklio. Pedaluose, kurie taikomi transporto priemonei valdyti arba kurie atstoja tik pakojas vairuotojui ar keleiviui, šviesą atspindinčių atšvaitų įrengti neprivaloma.

XI. PRIEKINIS ŠVIESĄ ATSPINDINTIS NE TRIKAMPIO FORMOS ATŠVAITAS

78. Transporto priemonės priekinėje dalyje gali būti įrengtas vienas IA klasės priekinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas.

79. Pagal gabaritinį plotį priekinio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje.

80. Pagal gabaritinį aukštį priekinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas turi būti įrengtas ne arčiau kaip 400 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

81. Geometrinis matomumas turi būti horizontaliam kampui 30° į kairę ir į dešinę.

Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu priekinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

82. Priekinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

83. Priekinį šviesą atspindintį ne trikampio formos atšvaitą galima sugrupuoti su vienu arba daugiau žibintų.

XII. GALINIO VALSTYBINIO NUMERIO ŽENKLO ŽIBINTAS

84. Transporto priemonės gale gali būti įrengtas valstybinio numerio apšvietimo žibintas. Valstybinio numerio apšvietimo žibintas gali būti sudarytas iš kelių valstybinio numerio ženklo vietai apšviesti skirtų optinių elementų.

85. Valstybinio numerio apšvietimo žibintas turi būti įrengtas taip, kad apšviestų valstybiniam numerio ženklui numatytą vietą.

86. Galinio valstybinio numerio ženklo žibintą galima sugrupuoti su vienu arba daugiau galinių žibintų.

87. Galinio valstybinio numerio ženklo ir galinį gabaritinį žibintus galima sujungti.

88. Galinio valstybinio numerio ženklo kontrolinės lempučių įrengti neprivaloma. Vietoj jos turi būti naudojama ta pati gabaritiniam žibintui numatyta kontrolinė lempučių.

Dviračių ir triračių motorinių transporto
priemonių apšvietimo ir šviesos
signalizavimo įtaisų tipo patvirtinimo
taisyklių
5 priedas

TRIRAČIŲ MOPEDŲ IR LENGVŲJŲ KETURRAČIŲ MOTOCIKLŲ APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO ĮTAISŲ TECHNINIAI REIKALAVIMAI

I. TRIRAČIŲ MOPEDŲ IR LENGVŲJŲ KETURRAČIŲ MOTOCIKLŲ BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Triračiuose mopeduose turi būti įrengti šie apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai:
 - 1.1. priekinis artimųjų šviesų žibintas;
 - 1.2. priekinis gabaritinis žibintas;
 - 1.3. galinis gabaritinis žibintas;
 - 1.4. galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas;
 - 1.5. pedaluose įrengti šviesą atspindintys atšvaitai tik tada, jeigu dviračiuose mopeduose įrengti neįtraukiamieji pedalai;
 - 1.6. stabdymo žibintas;
 - 1.7. posūkio žibintai (privalomi tik uždaroji kėbulą turintiems triračiams mopedams);
2. Triračiuose mopeduose gali būti papildomai įrengti šie apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai:
 - 2.1. priekinis tolimųjų šviesų žibintas;
 - 2.2. posūkio žibintai (uždarojo kėbulo neturintiems triračiams mopedams);
 - 2.3. galinio valstybinio numerio ženklų žibintas;
 - 2.4. šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai;
 - 2.5. priekinis rūko žibintas;
 - 2.6. galinis rūko žibintas;
 - 2.7. atbulinės eigos žibintas;
 - 2.8. įspėjamasis pavojaus įtaisas.
3. Negalima montuoti kitų nei šio priedo 1 ir 2 punktuose nurodytų apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų.

II. PRIEKINIAI TOLIMŲJŲ ŠVIESŲ ŽIBINTAI

4. Gali būti įrengtas (-i) vienas arba du tolimųjų šviesų žibintai (-ai). Jei transporto priemonės plotis didesnis kaip 1300 mm, turi būti įrengti du tolimųjų šviesų žibintai.
5. Pagal gabaritinį plotį:
 - 5.1. atskirą priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu, ar vienoje jo pusėje:
 - 5.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio tolimųjų šviesų žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;
 - 5.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;
 - 5.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinių tolimųjų šviesų žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje; jeigu transporto priemonėje šalia priekinio tolimųjų šviesų žibinto įrengtas atskiras priekinis artimųjų šviesų žibintas, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

5.3. du priekiniai tolimųjų šviesų žibintai, iš kurių vienas ar abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų vienodo atstumo.

6. Pagal gabaritinį ilgį atskirą priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima įrengti priekinėje transporto priemonės dalyje. Šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu skleidžiama šviesa, atspindėdama nuo galinio vaizdo veidrodžių ir (arba) atspindinčiųjų transporto priemonės paviršių, vairuotojui nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuoti.

7. Kiekvienu atveju atstumas nuo bet kokio atskiro priekinio tolimųjų šviesų žibinto šviečiančio paviršiaus krašto ir priekinio artimųjų šviesų žibinto šviečiančio paviršiaus krašto neturi būti didesnis kaip 200 mm.

8. Geometrinis matomumas tose zonose, kurios atitinkama stebėjimo kryptimi atrodytų neturi būti apšviestos, šviečiantis paviršius turi būti matomas visą šviečiančio paviršiaus kontūrą liečiančiomis ir su priekinio žibinto atskaitos ašimi sudarančiomis bent 5° kampą sudaromosiomis apribotame platėjančiame plote. Šviečiančio paviršiaus projekcijos į skersinę plokštumą, kuri yra priekinio tolimųjų šviesų žibinto sklaidytuvo priekinės dalies liestinė, kontūras laikomas geometrinio matomumo kampų viršūne.

9. Priekinis tolimųjų šviesų žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

10. Priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima sugrupuoti su priekiniu artimųjų šviesų ir priekiniu gabaritiniu žibintu.

11. Priekinio tolimųjų šviesų žibinto negalima sujungti su jokia kitu žibintu.

12. Priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi įsižiebtį tuo pačiu metu. Visi priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi įsižiebtį juos perjungiant iš artimųjų šviesų į tolimąsias šviesas. Visi priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi būti išjungiami tuo pačiu metu, juos perjungiant iš tolimųjų šviesų į artimąsias šviesas. Priekiniai artimųjų šviesų žibintai gali šviesti kartu su priekiniais tolimųjų šviesų žibintais.

13. Prietaisų skydelyje gali būti įmontuota kontrolinė mėlynos spalvos lemputė.

III. PRIEKINIAI ARTIMŲJŲ ŠVIESŲ ŽIBINTAI

14. Turi būti įrengtas (-i) vienas arba du artimųjų šviesų žibintas (-ai). Jei transporto priemonės plotis didesnis kaip 1300 mm, turi būti įrengti du artimųjų šviesų žibintai.

15. Pagal gabaritinį plotį:

15.1. atskirą priekinį artimųjų šviesų žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu, ar vienoje jo pusėje:

15.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio artimųjų šviesų žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

15.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

15.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinis artimųjų šviesų žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje; tačiau, jeigu transporto priemonėje šalia priekinio artimųjų šviesų žibinto įrengtas atskiras priekinis tolimųjų šviesų žibintas, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

15.3. du priekiniai artimųjų šviesų žibintai, iš kurių vienas arba abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų per vienodą atstumą.

16. Jei transporto priemonėje yra įrengti du artimųjų šviesų žibintai, tai:

16.1. nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos labiausiai nutolę šviečiančio paviršiaus kraštai nuo tolimiausio transporto priemonės krašto neturi būti nutolę daugiau kaip 400 mm;

16.2. atstumas tarp vidinių šviečiančių paviršių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 500 mm; šį atstumą galima sumažinti iki 400 mm, jeigu didžiausias transporto priemonės plotis

neviršija 1300 mm.

17. Pagal gabaritinį aukštį priekiniai artimųjų šviesų žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 500 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

18. Pagal gabaritinį ilgį atskirą priekinį artimųjų šviesų žibintą galima įrengti priekinėje transporto priemonės dalyje. Šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu skleidžiama šviesa, atspindėdama nuo galinio vaizdo veidrodžių ir (arba) atspindinčių transporto priemonės paviršių, vairuotojui nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuoti.

19. Geometrinis matomumas nustatomas ir kampais:

19.1. $= 15^\circ$ į viršų ir 10° į apačią, $= 45^\circ$ į kairę ir dešinę (jei yra vienas priekinis artimųjų šviesų žibintas);

19.2. $= 15^\circ$ į viršų ir 10° į apačią, $= 45^\circ$ į išorę ir 10° į vidų (jei yra du priekiniai artimųjų šviesų žibintai).

20. Priekinis artimųjų šviesų žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

21. Priekinį artimųjų šviesų žibintą galima sugrupuoti su priekiniu tolimųjų šviesų ir priekiniu gabaritiniu žibintais.

22. Priekinio artimųjų šviesų žibinto negalima sujungti su jokių kitu žibintu.

23. Artimųjų šviesų žibinto valdikliu visus tolimųjų šviesų žibintus turi būti galima išjungti tuo pačiu metu, nes artimųjų šviesų žibintai gali šviesti kartu su tolimųjų šviesų žibintais.

24. Prietaisų skydelyje gali būti įmontuota kontrolinė žalios spalvos lemputė.

IV. POSŪKIO ŽIBINTAI

25. Jeigu posūkio žibintai yra įrengti, turi būti įrengta po du posūkio žibintus kiekvienoje triračio mopedo pusėje.

26. Pagal gabaritinį plotį taikomi šie priekinių posūkio žibintų reikalavimai:

26.1. nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos labiausiai nutolę šviečiančio paviršiaus kraštai nuo tolimiausio transporto priemonės krašto neturi būti nutolę daugiau kaip 400 mm;

26.2. atstumas tarp vidinių šviečiančių paviršių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 500 mm;

26.3. mažiausias atstumas tarp posūkio žibinto šviečiančių paviršių ir artimųjų šviesų žibintų turi būti:

26.3.1. 75 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 90 cd;

26.3.2. 40 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 175 cd;

26.3.3. 20 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 250 cd;

26.3.4. ≤ 20 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 400 cd.

27. Pagal gabaritinį aukštį posūkio žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 350 mm iki ir ne aukščiau kaip 1500 mm nuo žemės paviršiaus.

28. Pagal gabaritinį ilgį atstumas link priekinės transporto priemonės dalies tarp su kraštine galinėje transporto priemonės dalyje esančia išilgine iškyša sutampančios skersinės plokštumos ir galinio posūkio žibintų atskaitos centru neturi būti didesnis kaip 300 mm.

29. Geometrinis matomumas horizontaliems kampams turi atitikti šių Taisyklių 11 priedo 2 paveiksle nustatytus kampus. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu posūkio žibintai yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

30. Posūkio žibintai turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

31. Posūkio žibintus galima sugrupuoti su vienu arba daugiau žibintų.

32. Posūkio žibintų negalima sujungti su jokių kitu žibintu.

33. Posūkio žibintai turi būti įjungiami atskirai nuo kitų žibintų. Visi viename transporto priemonės šone esantys posūkio žibintai turi būti įjungiami ir išjungiami vienu valdikliu.

34. Galima įrengti posūkio veikimo kontrolės įtaisą, kuris perduotų regimąjį arba garsinį signalą, arba abiejų tipų signalus. Jei įrengtas regimąjį signalą perduodantis posūkio veikimo kontrolės įtaisas, tas signalas turi būti visomis įprastomis eksploatacijos sąlygomis matoma žalios spalvos mirksinti šviesa. Jeigu posūkio žibinto veikla sutrinka, šviesa turi užgesti arba neužgesti, ar pradėti mirksėti visai kitokiu dažniu. Jeigu įrengiamas garsinis posūkio veikimo kontrolės įtaisas, jo signalas turi būti aiškiai girdimas ir įtaiso veikimo sąlygos turi būti tokios pačios kaip ir regimąjį signalą perduodančio įtaiso.

35. Elektros generatorius elektros srovę turi tiekti tik toms grandinėms, kurios svarbios užtikrinant variklio ir apšvietimo įtaisų veiklą.

36. Įjungus šviesos signalizavimo įtaiso valdiklį, žibintas turi įsižiebtį ne vėliau kaip po vienos sekundės, o pirmą kartą po įjungimo žibintas turi užgesti ne vėliau kaip po 1,5 sekundės.

37. Visose transporto priemonėse posūkio žibintų, kuriems tiekama nuolatinė elektros srovė, mirksinčios šviesos dažnis turi būti 90 ± 30 kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti vienodu dažniu ir tuo pačiu metu.

38. Jeigu transporto priemonėje įrengtiems posūkio žibintams tiekama kintamoji elektros srovė, kai variklio sukimosi dažnis yra nuo 50 proc. iki 100 proc. didžiausio transporto priemonės greičio atitinkančio dažnio, tai šviesos mirksėjimo dažnis turi būti 90 ± 30 kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti arba tuo pačiu metu, arba paeiliui. Šių Taisyklių 10 priedo 3–4 pav. nurodytose zonose priekiniai žibintai neturi matytis iš galo, o galiniai – iš priekio.

39. Jeigu transporto priemonėje įrengtiems posūkio žibintams tiekama kintamoji elektros srovė, kai variklio sukimosi dažnis yra nuo gamintojo nurodyto tuščiosios eigos variklio sukimosi dažnio iki 50 proc. didžiausio transporto priemonės greičio atitinkančio dažnio, tai šviesos mirksėjimo dažnis turi būti nuo $90 + 30$ iki $90 - 45$ kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti arba tuo pačiu metu, arba paeiliui. Šių Taisyklių 10 priedo 3–4 pav. nurodytose zonose priekiniai žibintai neturi matytis iš galo, o galiniai – iš priekio.

40. Jeigu vienas posūkio žibintas sugenda, išskyrus trumpojo jungimo grandinę, tai kito posūkio žibinto šviesa turi tebimirksėti arba posūkio žibintas turi neužgesti, o šviesos mirksėjimo dažnis nuo pirmiau nurodytojo gali skirtis.

V. STABDYMO ŽIBINTAI

41. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du stabdymo žibintas (-ai). Jei transporto priemonės plotis didesnis kaip 1300 mm, turi būti įrengti du stabdymo žibintai.

42. Pagal gabaritinį plotį stabdymo žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje, jeigu įrengtas tik vienas stabdymo žibintas; jeigu įrengti du stabdymo žibintai, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės ašies turi būti per vienodą atstumą. Jei transporto priemonė turi du galinius ratus, turi būti įrengti du stabdymo žibintai, tarp kurių atstumas turi būti ne mažesnis kaip 600 mm. Jeigu didžiausias transporto priemonės plotis neviršija 1300 mm, atstumą tarp dviejų stabdymo žibintų galima sumažinti iki 400 mm.

43. Pagal gabaritinį aukštį stabdymo žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 1500 mm nuo žemės paviršiaus.

44. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 45° į kairę ir dešinę. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu stabdymo žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

45. Stabdymo žibintą galima sugrupuoti su vienu arba daugiau kitų galinių žibintų.

46. Stabdymo žibinto negalima sujungti su jokių kitų žibintu.

47. Stabdymo žibintas turi įsižiebtį kiekvieną kartą, kai yra nuspaustas bent vienas iš darbinių stabdžių.

48. Draudžiama įrengti kontrolinę stabdymo lemputę.

VI. PRIEKINIAI GABARITINIAI ŽIBINTAI

49. Transporto priemonės priekinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du priekinis (-iai) gabaritinis (-iai) žibintas (-ai). Jei transporto priemonės plotis didesnis kaip 1300 mm, turi būti įrengti du priekiniai gabaritiniai žibintai.

50. Pagal gabaritinį plotį:

50.1. atskirą priekinį gabaritinį žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu ar vienoje jo pusėje:

50.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio gabaritinio žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

50.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

50.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinis gabaritinis žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

50.3. du priekiniai gabaritiniai žibintai, iš kurių vienas arba abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų per vienodą atstumą;

50.4. jei transporto priemonėje yra įrengti du priekiniai gabaritiniai žibintai, tai:

50.4.1. nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos labiausiai nutolę šviečiančio paviršiaus kraštai nuo tolimiausio transporto priemonės krašto neturi būti nutolę daugiau kaip 400 mm;

50.4.2. atstumas tarp vidinių šviečiančių paviršių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 500 mm; šį atstumą galima sumažinti iki 400 mm, jeigu didžiausias transporto priemonės plotis neviršija 1300 mm.

51. Pagal gabaritinį aukštį priekiniai gabaritiniai žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 350 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

52. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 80° į kairę ir dešinę, jeigu įrengtas vienas priekinis gabaritinis žibintas, arba 80° į išorę ir 45° į vidų, jeigu įrengti du priekiniai gabaritiniai žibintai. Vertikalus kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu priekinis gabaritinis žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

53. Priekiniai gabaritiniai žibintai turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

54. Priekinius gabaritinius žibintus galima sugrupuoti su kiekvienu kitu priekiniu žibintu.

55. Priekinio gabaritinio žibinto kontrolinės lemputės įrengti neprivaloma; jei priekinio gabaritinio žibinto kontrolinė lemputė yra įrengta – turi būti žalios spalvos.

VII. GALINIAI GABARITINIAI ŽIBINTAI

56. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du galinis (-iai) gabaritinis (-iai) žibintas (-ai). Jei transporto priemonės plotis didesnis kaip 1300 mm, turi būti įrengti du galiniai gabaritiniai žibintai.

57. Pagal gabaritinį plotį galinio gabaritinio žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje, jeigu įrengtas tik vienas galinis gabaritinis žibintas; jeigu įrengti du galiniai gabaritiniai žibintai, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės ašies turi būti per vienodą atstumą. Jei transporto priemonė turi du galinius ratus, turi būti įrengti du galiniai gabaritiniai žibintai, tarp kurių atstumas turi būti ne mažesnis kaip 600 mm. Jeigu didžiausias transporto priemonės plotis neviršija 1300 mm,

atstumą tarp dviejų galinių gabaritinių žibintų galima sumažinti iki 400 mm.

58. Pagal gabaritinį aukštį galiniai gabaritiniai žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 1500 mm nuo žemės paviršiaus.

59. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 80° į kairę ir dešinę, jeigu įrengtas vienas galinis gabaritinis žibintas, arba 80° į išorę ir 45° į vidų, jeigu įrengti du galiniai gabaritiniai žibintai. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu galinis gabaritinis žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

60. Galinius gabaritinius žibintus galima sugrupuoti su kiekvienu kitu galiniu žibintu.

61. Galinio gabaritinio žibinto kontrolinės lemputės įrengti neprivaloma, jos funkciją, jeigu reikia, gali atlikti priekiniam gabaritiniam žibintui numatyta kontrolinė lemputė.

VIII. GALINIAI ŠVIESĄ ATSPINDINTYS NE TRIKAMPIO FORMOS ATŠVAITAI

62. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas vienas arba du IA klasės galinis (-iai) šviesą atspindintis (-ys) ne trikampio formos atšvaitas (-ai). Jei transporto priemonės plotis didesnis kaip 1000 mm, turi būti įrengti du galiniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai.

63. Pagal gabaritinį plotį:

63.1. galinio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje, jeigu įrengtas tik vienas galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas; jeigu įrengti du galiniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės ašies turi būti per vienodą atstumą;

63.2. jei transporto priemonėje yra įrengti du galiniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai, tai:

63.2.1. nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos labiausiai nutolę atspindinčio paviršiaus kraštai nuo tolimiausio transporto priemonės krašto neturi būti nutolę daugiau kaip 400 mm;

63.2.2. atstumas tarp vidinių atspindinčių paviršių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 500 mm; šį atstumą galima sumažinti iki 400 mm, jeigu didžiausias transporto priemonės plotis neviršija 1300 mm.

64. Pagal gabaritinį aukštį turi būti įrengtas ne arčiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 900 mm nuo žemės paviršiaus.

65. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 30° į kairę ir dešinę. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

66. Galinį šviesą atspindintį ne trikampio formos atšvaitą galima sugrupuoti su bet koku kitu žibintu.

67. Sudedamosios galinio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito šviečiančio paviršiaus ir bet kokio galinėje transporto priemonės dalyje įrengto raudonos spalvos žibinto dalys gali būti bendros.

IX. PEDALE ĮRENGTI ŠVIESĄ ATSPINDINTYS ATŠVAITAI

68. Kiekviename triračio mopedo pedale turi būti įrengta po du šviesą atspindinčius atšvaitus.

69. Šviesą atspindinčio atšvaito paviršius turi būti įrengtas atšvaito rėmo išėmoje. Šviesą atspindintys atšvaitai pedalo korpuse turi būti įrengti taip, kad iš transporto priemonės priekio ir galo būtų aiškiai matomi. Šviesą atspindinčių atšvaitų, kurių forma pritaikyta prie pedalo korpuso, atskaitos ašis pedalo ašiai turi būti statmena. Šviesą atspindintys atšvaitai

privalo būti įrengti tuose transporto priemonės pedaluose, kuriuos kaip švaistiklius arba panašius įtaisus galima panaudoti kaip varytuvus vietoj variklio. Pedaluose, kurie taikomi transporto priemonei valdyti arba kurie atstoja tik pakojas vairuotojui ar keleiviui, šviesą atspindinčių atšvaitų įrengti neprivaloma.

X. ŠONINIAI ŠVIESĄ ATSPINDINTYS NE TRIKAMPIO FORMOS ATŠVAITAI

70. Transporto priemonės šone turi būti įrengtas (-i) vienas arba du IA klasės šoninis (-iai) šviesą atspindintis (-ys) ne trikampio formos atšvaitas (-ai).

71. Pagal gabaritinį aukštį šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai turi būti įrengti ne žemiau kaip 300 mm iki ir ne aukščiau kaip 900 mm nuo žemės paviršiaus.

72. Pagal gabaritinį ilgį šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai turi būti įrengti taip, kad įprastomis sąlygomis nei vairuotojas, nei keleivis ar jų drabužiai neuždengtų šoninių šviesą atspindinčių ne trikampio formos atšvaitų.

73. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 30° priekinės ir galinės transporto priemonės dalies. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu šoninis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

74. Šoninio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito atskaitos ašis turi būti statmena vidurinei išilginei transporto priemonės ašiai ir nukreipta į išorę.

75. Šoninius šviesą atspindinčius ne trikampio formos atšvaistus galima sugrupuoti su kitais šviesos signalizavimo įtaisais.

XI. GALINIO VALSTYBINIO NUMERIO ŽENKLO ŽIBINTAS

76. Transporto priemonės gale gali būti įrengtas valstybinio numerio apšvietimo žibintas. Valstybinio numerio apšvietimo žibintas gali būti sudarytas iš kelių valstybinio numerio ženklo vietai apšviesti skirtų optinių elementų.

77. Valstybinio numerio apšvietimo žibintas turi būti įrengtas taip, kad apšviestų valstybiniam numerio ženklui numatytą vietą.

78. Galinio valstybinio numerio ženklo žibintą galima sugrupuoti su vienu arba daugiau galinių žibintų.

79. Galinio valstybinio numerio ženklo ir galinį gabaritinį žibintus galima sujungti.

80. Galinio valstybinio numerio ženklo kontrolinės lempučių įrengti neprivaloma. Vietoj jos turi būti naudojama ta pati gabaritiniam žibintui numatyta kontrolinė lempučių.

XII. PRIEKINIŲ RŪKO ŽIBINTŲ, GALINIŲ RŪKO ŽIBINTŲ, ATBULINĖS EIGOS ŽIBINTŲ, ĮSPĖJAMOJO PAVOJAUS ĮTAISO REIKALAVIMAI

81. Priekinių rūko žibintų, galinių rūko žibintų, atbulinės eigos žibintų ir įspėjamojo pavojaus įtaiso reikalavimai išdėstyti šių Taisyklių 8 priede.

Dviračių ir triračių motorinių transporto
priemonių apšvietimo ir šviesos
signalizavimo įtaisų tipo patvirtinimo
taisyklių
6 priedas

DVIRAČIŲ MOTOCIKLŲ APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO ĮTAISŲ TECHNINIAI REIKALAVIMAI

I. DVIRAČIŲ MOTOCIKLŲ BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Dviračiuose motocikluose turi būti įrengti šie apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai:
 - 1.1. priekinis tolimųjų šviesų žibintas;
 - 1.2. priekinis artimųjų šviesų žibintas;
 - 1.3. posūkio žibintai;
 - 1.4. stabdymo žibintas;
 - 1.5. priekinis gabaritinis žibintas;
 - 1.6. galinis gabaritinis žibintas;
 - 1.7. galinio valstybinio numerio ženklo žibintas.
 - 1.8. galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas.
2. Dviračiuose motocikluose gali būti papildomai įrengti šie apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai:
 - 2.1. priekinis rūko žibintas;
 - 2.2. galinis rūko žibintas;
 - 2.3. išpėjamasis pavojaus įtaisas;
 - 2.4. šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai.
3. Negalima montuoti kitų nei šio priedo 1 ir 2 punktuose nurodytų apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų.

II. PRIEKINIAI TOLIMŲJŲ ŠVIESŲ ŽIBINTAI

4. Transporto priemonės priekinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du tolimųjų šviesų žibintas (-ai).
5. Pagal gabaritinį plotį:
 - 5.1. atskirą priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu, ar vienoje jo pusėje:
 - 5.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio tolimųjų šviesų žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;
 - 5.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;
 - 5.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinių tolimųjų šviesų žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje; jeigu transporto priemonėje šalia priekinio tolimųjų šviesų žibinto įrengtas atskiras priekinis artimųjų šviesų žibintas, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;
 - 5.3. du priekiniai tolimųjų šviesų žibintai, iš kurių vienas ar abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų vienodo atstumo.
6. Pagal gabaritinį ilgį atskirą priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima įrengti priekinėje transporto priemonės dalyje. Šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu skleidžiama šviesa, atspindinama nuo galinio vaizdo veidrodžių ir (arba) atspindinčiųjų transporto priemonės

paviršių, vairuotojui nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuoti.

7. Kiekvienu atveju atstumas nuo bet kokio atskiro priekinio tolimųjų šviesų žibinto šviečiančio paviršiaus krašto ir priekinio artimųjų šviesų žibinto šviečiančio paviršiaus krašto neturi būti didesnis kaip 200 mm.

8. Atstumas tarp dviejų priekinių tolimųjų šviesų žibintų šviečiančių paviršių neturi būti didesnis kaip 200 mm.

9. Geometrinis matomumas tose zonose, kurios atitinkama stebėjimo kryptimi atrodytų neturi būti apšviestos, šviečiantis paviršius turi būti matomas visą šviečiančio paviršiaus kontūrą liečiančiomis ir su priekinio žibinto atskaitos ašimi sudarančiomis bent 5° kampą sudaromosiomis apribotame platejančiame plote. Šviečiančio paviršiaus projekcijos į skersinę plokštumą, kuri yra priekinio tolimųjų šviesų žibinto sklaidytuvo priekinės dalies liestinė, kontūras laikomas geometrinio matomumo kampų viršūne.

10. Priekinis tolimųjų šviesų žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

11. Priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima sugrupuoti su priekiniu artimųjų šviesų, priekiniu gabaritiniu ar priekiniu rūko žibintais.

12. Priekinio tolimųjų šviesų žibinto negalima sujungti su jokia kitu žibintu.

13. Priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi išžiiebtuoti tuo pačiu metu. Visi priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi išžiiebtuoti juos perjungiant iš artimųjų šviesų į tolimąsias šviesas. Visi priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi būti išjungiami tuo pačiu metu, juos perjungiant iš tolimųjų šviesų į artimąsias šviesas. Priekiniai artimųjų šviesų žibintai gali šviesti kartu su priekiniais tolimųjų šviesų žibintais.

14. Prietaisų skydelyje turi būti įmontuota kontrolinė mėlynos spalvos lemputė.

15. Visų priekinių žibintų, kuriuos galima įjungti tuo pačiu metu, didžiausias šviesos stipris neturi būti didesnis kaip 225000 cd.

III. PRIEKINIAI ARTIMŲJŲ ŠVIESŲ ŽIBINTAI

16. Turi būti įrengtas (-i) vienas arba du artimųjų šviesų žibintas (-ai).

17. Pagal gabaritinį plotį:

17.1. atskirą priekinį artimųjų šviesų žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu, ar vienoje jo pusėje:

17.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio artimųjų šviesų žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

17.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

17.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinis artimųjų šviesų žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje; tačiau, jeigu transporto priemonėje šalia priekinio artimųjų šviesų žibinto įrengtas atskiras priekinis tolimųjų šviesų žibintas, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

17.3. du priekiniai artimųjų šviesų žibintai, iš kurių vienas arba abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų per vienodą atstumą.

18. Pagal gabaritinį aukštį priekinis artimųjų šviesų žibintas turi būti įrengtas ne žemiau kaip 500 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

19. Pagal gabaritinį ilgį atskirą priekinį artimųjų šviesų žibintą galima įrengti priekinėje transporto priemonės dalyje. Šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu skleidžiama šviesa, atspindėdama nuo galinio vaizdo veidrodžių ir (arba) atspindinčių transporto priemonės paviršių, vairuotojui nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuoti.

20. Atstumas tarp dviejų priekinių artimųjų šviesų žibintų šviečiančių paviršių neturi būti didesnis kaip 200 mm.

21. Geometrinis matomumas nustatomas ir kampais:

21.1. $= 15^\circ$ į viršų ir 10° į apačią, $= 45^\circ$ į kairę ir dešinę (jei yra vienas priekinis artimųjų šviesų žibintas);

21.2. $= 15^\circ$ į viršų ir 10° į apačią, $= 45^\circ$ į išorę ir 10° į vidų (jei yra du priekiniai artimųjų šviesų žibintai).

22. Priekinio artimųjų šviesų žibinto polinkis nuo vertikalės turi likti nuo $-0,5$ iki $-2,5$ proc., išskyrus atvejį, jeigu įrengtas išorinis reguliavimo įtaisas.

23. Priekinis artimųjų šviesų žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

24. Priekinį artimųjų šviesų žibintą galima sugrupuoti su priekiniu tolimųjų šviesų ir kitais priekiniais žibintais.

25. Priekinio artimųjų šviesų žibinto negalima sujungti su jokių kitu žibintu.

26. Artimųjų šviesų žibinto valdikliu visus tolimųjų šviesų žibintus turi būti galima išjungti tuo pačiu metu, nes artimųjų šviesų žibintai gali šviesti kartu su tolimųjų šviesų žibintais.

27. Prietaisų skydelyje gali būti įmontuota kontrolinė žalios spalvos lemputė.

IV. POSŪKIO ŽIBINTAI

28. Turi būti įrengta po du posūkio žibintus kiekvienoje dviračio motociklo pusėje.

29. Pagal gabaritinį plotį taikomi šie priekinių posūkio žibintų reikalavimai:

29.1. tarp šviečiančių priekinių posūkio žibintų paviršių turi būti ne mažesnis kaip 240 mm atstumas;

29.2. priekiniai posūkio žibintai turi būti už priekinio (-ių) žibinto (-ų) šviečiančių paviršių, kraštus liečiančių vertikalių išilginių plokštumų;

29.3. mažiausias atstumas tarp posūkio žibinto šviečiančių paviršių ir artimųjų šviesų žibintų turi būti:

29.3.1. 75 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 90 cd;

29.3.2. 40 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 175 cd;

29.3.3. 20 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 250 cd;

29.3.4. 20 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 400 cd.

29.4. Atstumas tarp vidinių galinio posūkio žibintų šviečiančių paviršių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 180 mm.

30. Pagal gabaritinį aukštį posūkio žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 350 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

31. Pagal gabaritinį ilgį atstumas link priekinės transporto priemonės dalies tarp su kraštine galinėje transporto priemonės dalyje esančia išilgine iškyša sutampančios skersinės plokštumos ir galinio posūkio žibintų atskaitos centru neturi būti didesnis kaip 300 mm.

32. Geometrinis matomumas horizontaliems kampams turi atitikti šių Taisyklių 11 priedo 1 paveikslė nustatytus kampus. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu posūkio žibintai yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

33. Posūkio žibintai turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

34. Posūkio žibintus galima sugrupuoti su vienu arba daugiau žibintų.

35. Posūkio žibintų negalima sujungti su jokių kitu žibintu.

36. Posūkio žibintai turi būti įjungiami atskirai nuo kitų žibintų. Visi viename transporto priemonės šone esantys posūkio žibintai turi būti įjungiami ir išjungiami vienu valdikliu.

37. Turi būti įrengtas posūkio veikimo kontrolės įtaisas, kuris perduotų regimąjį arba garsinį signalą, arba abiejų tipų signalus. Jei įrengtas regimąjį signalą perduodantis posūkio veikimo kontrolės įtaisas, signalas turi būti visomis įprastomis eksploatacijos sąlygomis matoma žalios spalvos mirksinti šviesa. Jeigu posūkio žibinto veikla sutrinka, šviesa turi užgesti arba neužgesti, ar pradėti mirksėti visai kitokiu dažniu. Jeigu įrengiamas garsinis

posūkio veikimo kontrolės įtaisas, jo signalas turi būti aiškiai girdimas ir įtaiso veikimo sąlygos turi būti tokios pačios kaip ir regimąjį signalą perduodančio įtaiso.

38. Elektros generatorius elektros srovę turi tiekti tik toms grandinėms, kurios svarbios užtikrinant variklio ir apšvietimo įtaisų veiklą.

39. Įjungus šviesos signalizavimo įtaiso valdiklį, žibintas turi įsižiebtį ne vėliau kaip po vienos sekundės, o pirmą kartą po įjungimo žibintas turi užgesti ne vėliau kaip po 1,5 sekundės.

40. Visose transporto priemonėse posūkio žibintų, kuriems tiekama nuolatinė elektros srovė, mirksinčios šviesos dažnis turi būti 90 ± 30 kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti vienodu dažniu ir tuo pačiu metu.

41. Jeigu transporto priemonėje įrengtiems posūkio žibintams tiekama kintamoji elektros srovė, kai variklio sukimosi dažnis yra nuo 50 proc. iki 100 proc. didžiausio transporto priemonės greičio atitinkančio dažnio, tai šviesos mirksėjimo dažnis turi būti 90 ± 30 kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti arba tuo pačiu metu, arba paeiliui. Šių Taisyklių 10 priedo 1–2 pav. nurodytose zonose priekiniai žibintai neturi matytis iš galo, o galiniai – iš priekio.

42. Jeigu transporto priemonėje įrengtiems posūkio žibintams tiekama kintamoji elektros srovė, kai variklio sukimosi dažnis yra nuo gamintojo nurodyto tuščiosios eigos variklio sukimosi dažnio iki 50 proc. didžiausio transporto priemonės greičio atitinkančio dažnio, tai šviesos mirksėjimo dažnis turi būti nuo $90 + 30$ iki $90 - 45$ kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti arba tuo pačiu metu, arba paeiliui. Šių Taisyklių 10 priedo 1–2 pav. nurodytose zonose priekiniai žibintai neturi matytis iš galo, o galiniai – iš priekio.

43. Jeigu vienas posūkio žibintas sugenda, išskyrus trumpojo jungimo grandinę, tai kito posūkio žibinto šviesa turi tebimirksėti arba posūkio žibintas turi neužgesti, o šviesos mirksėjimo dažnis nuo pirmiau nurodytojo gali skirtis.

V. STABDYMO ŽIBINTAI

44. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du stabdymo žibintas (-ai).

45. Pagal gabaritinį plotį stabdymo žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje, jeigu įrengtas tik vienas stabdymo žibintas; jeigu įrengti du stabdymo žibintai, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės ašies turi būti per vienodą atstumą.

46. Pagal gabaritinį aukštį stabdymo žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 1500 mm nuo žemės paviršiaus.

47. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 45° į kairę ir dešinę. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu stabdymo žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

48. Stabdymo žibintą galima sugrupuoti su vienu arba daugiau kitų galinių žibintų.

49. Stabdymo žibinto negalima sujungti su jokių kitu žibintu.

50. Stabdymo žibintas turi įsižiebtį kiekvieną kartą, kai yra nuspaustas bent vienas iš darbinių stabdžių.

51. Draudžiama įrengti kontrolinę stabdymo lemputę.

VI. PRIEKINIAI GABARITINIAI ŽIBINTAI

52. Transporto priemonės priekinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du priekiniai (-iai) gabaritiniai (-iai) žibintai (-ai).

53. Pagal gabaritinį plotį:

53.1. atskirą priekinį gabaritinį žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu ar vienoje jo pusėje:

53.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio gabaritinio žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

53.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

53.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinis gabaritinis žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

53.3. du priekiniai gabaritiniai šviesos žibintai, iš kurių vienas arba abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų per vienodą atstumą.

54. Pagal gabaritinį aukštį priekiniai gabaritiniai žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 350 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

55. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 80° į kairę ir dešinę, jeigu įrengtas vienas priekinis gabaritinis žibintas, arba 80° į išorę ir 45° į vidų, jeigu įrengti du priekiniai gabaritiniai žibintai. Vertikalus kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu priekinis gabaritinis žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

56. Priekinis gabaritinis žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

57. Priekinius gabaritinius žibintus galima sugrupuoti su kiekvienu kitu priekiniu žibintu.

58. Prietaisų skydelyje turi būti įmontuota kontrolinė žalios spalvos lemputė; priekinio gabaritinio žibinto kontrolinės lemputės įrengti neprivaloma, jei prietaisų skydelyje apšvietimą galima įjungti arba išjungti tuo pačiu metu su gabaritiniu žibintu.

VII. GALINIAI GABARITINIAI ŽIBINTAI

59. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du galinis (-iai) gabaritinis (-iai) žibintas (-ai).

60. Pagal gabaritinį plotį galinio gabaritinio žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje, jeigu įrengtas tik vienas galinis gabaritinis žibintas; jeigu įrengti du galiniai gabaritiniai žibintai, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės ašies turi būti per vienodą atstumą.

61. Pagal gabaritinį aukštį galiniai gabaritiniai žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 1500 mm nuo žemės paviršiaus.

62. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 80° į kairę ir dešinę, jeigu įrengtas vienas galinis gabaritinis žibintas, arba 80° į išorę ir 45° į vidų, jeigu įrengti du galiniai gabaritiniai žibintai. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu galinis gabaritinis žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

63. Galinius gabaritinius žibintus galima sugrupuoti su kiekvienu kitu galiniu žibintu.

64. Galiniai gabaritiniai žibintai ir stabdymo žibintas arba galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas ar abu pastarieji žibintai arba galinis rūko žibintas gali būti tarpusavyje sugrupuoti.

65. Galinio gabaritinio žibinto kontrolinės lemputės įrengti neprivaloma, jos funkciją, jeigu reikia, gali atlikti priekiniam gabaritiniam žibintui numatyta kontrolinė lemputė.

VIII. PRIEKINIAI RŪKO ŽIBINTAI

66. Transporto priemonės priekyje gali būti įrengtas (-i) vienas arba du priekinis (-iai) rūko žibintas (-ai).

67. Pagal gabaritinį plotį:

67.1. priekinį rūko žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu ar vienoje jo pusėje:

67.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio rūko žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

67.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

67.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinis rūko žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

67.3. du priekiniai rūko žibintai, iš kurių vienas arba abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų per vienodą atstumą.

68. Pagal gabaritinį aukštį priekiniai rūko žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 250 mm iki žemės paviršiaus. Joks priekinio rūko žibinto šviečiančio paviršiaus taškas negali būti virš priekinio artimųjų šviesų žibinto šviečiančio paviršiaus didžiausiame aukštyje esančio taško.

69. Pagal gabaritinį ilgį priekinį rūko žibintą galima įrengti priekinėje transporto priemonės dalyje. Šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu skleidžiama šviesa, atspindėdama nuo galinio vaizdo veidrodžių ir (arba) atspindinčiųjų transporto priemonės paviršių, vairuotojui nei tiesiogiai, nei netiesiogiai vairuoti netrukdo.

70. Geometrinis matomumas nustatomas ir kampais:

70.1. $= 5^\circ$ į viršų ir į apačią, $= 45^\circ$ į kairę ir dešinę (jei yra vienas priekinis rūko žibintas);

70.2. $= 5^\circ$ į viršų ir į apačią, $= 45^\circ$ į išorę ir 10° į vidų (jei yra du priekiniai rūko žibintai).

71. Priekinis rūko žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

72. Priekinį rūko žibintą galima sugrupuoti su kitais priekiniais žibintais.

73. Priekinis rūko žibintas gali būti tarpusavyje sujungtas su priekiniu tolimųjų šviesų ir (ar) priekiniu gabaritiniu žibintais.

74. Priekinį rūko žibintą turi būti įmanoma įjungti ir išjungti atskirai nuo priekinio tolimųjų šviesų arba artimųjų šviesų žibintų.

75. Priekinio rūko žibinto kontrolinės lemputės įrengti neprivaloma, tačiau jei ji įrengta – turi būti žalios spalvos.

IX. GALINIAI RŪKO ŽIBINTAI

76. Transporto priemonės gale gali būti įrengtas (-i) vienas arba du galinis (-iai) rūko žibintas (-ai).

77. Pagal gabaritinį plotį galinį rūko žibintą galima įrengti virš kito galinio žibinto arba po tuo žibintu ar vienoje jo pusėje:

77.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, galinio rūko žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

77.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą.

78. Galinis rūko žibintas, kuris sujungtas su kitu galiniu žibintu, turi būti įrengtas taip, kad rūko žibinto atskaitos centras būtų išilginėje vidurinėje transporto priemonės plokštumoje.

79. Pagal gabaritinį aukštį galinis rūko žibintas turi būti įrengtas ne arčiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 900 mm nuo žemės paviršiaus.

80. Atstumas tarp galinio rūko žibinto ir stabdymo žibinto šviečiančių paviršių turi būti ne mažesnis kaip 100 mm.

81. Geometrinis matomumas nustatomas ir kampais ir turi būti $= 5^\circ$ į viršų ir į apačią, $= 25^\circ$ į kairę ir dešinę.

82. Galinį rūko žibintą galima sugrupuoti su kitais galiniais žibintais.
83. Galinis rūko žibintas gali būti tarpusavyje sujungtas su galiniu gabaritinio žibintu.
84. Jeigu priekinis tolimųjų šviesų žibintas ar artimųjų šviesų žibintas, ar priekinis rūko žibintas neįjungtas, galinis rūko žibintas neturi įsijungti.
85. Jeigu yra įrengtas priekinis rūko žibintas, galinį rūko žibintą turi būti įmanoma išjungti atskirai nuo priekinio rūko žibinto.
86. Transporto priemonėje turi būti įmontuota kontrolinė gintarinės spalvos lemputė.

X. ĮSPĖJAMASIS PAVOJAUS ĮTAISAS

87. Įspėjamojo pavojaus signalo reikalavimai turi atitikti šio priedo 28–35 punktuose nustatytus reikalavimus.
88. Įspėjamasis pavojaus įtaisas turi būti įjungiamas atskiru valdikliu, kuris leistų visų posūkio žibintų elektros srovę būti tiekiamai tuo pačiu metu.
89. Transporto priemonėje turi būti įmontuota kontrolinė raudonos spalvos mirksinti lemputė arba, jeigu atskira signalinė lemputė neįrengta, tuo pačiu metu turi veikti šio priedo 37 punkte nurodytos signalinės lemputės.
90. Šviesa turi mirksėti 90 ± 30 kartų per minutę dažniu. Įjungus įspėjamąjį pavojaus įtaisą, žibintai turi išžižiebti ne vėliau kaip po vienos sekundės, o pirmą kartą po įjungimo žibintai turi užgesti ne vėliau kaip po pusantros sekundės.
91. Įspėjamąjį pavojaus įtaisą turi būti įmanoma įjungti net tada, jeigu įtaisas varikliui paleisti ir jam išjungti yra tokioje padėtyje, kad pastarojo paleisti neįmanoma.

XI. GALINIO VALSTYBINIO NUMERIO ŽENKLO ŽIBINTAS

92. Transporto priemonės gale gali būti įrengtas valstybinio numerio apšvietimo žibintas. Valstybinio numerio apšvietimo žibintas gali būti sudarytas iš kelių valstybinio numerio ženklo vietai apšviesti skirtų optinių elementų.
93. Valstybinio numerio apšvietimo žibintas turi būti įrengtas taip, kad apšviestų valstybiniam numerio ženklui numatytą vietą.
94. Galinio valstybinio numerio ženklo žibintą galima sugrupuoti su vienu arba daugiau galinių žibintų.
95. Galinio valstybinio numerio ženklo ir galinį gabaritinį žibintus galima sujungti.
96. Galinio valstybinio numerio ženklo kontrolinės lemputės įrengti neprivaloma. Vietoj jos turi būti naudojama ta pati gabaritiniam žibintui numatyta kontrolinė lemputė.

XII. ŠONINIAI ŠVIESĄ ATSPINDINTYS NE TRIKAMPIO FORMOS ATŠVAITAI

97. Transporto priemonės šone turi būti įrengtas (-i) vienas arba du IA klasės šoninis (-iai) šviesą atspindintis (-ys) ne trikampio formos atšvaitas (-ai).
98. Pagal gabaritinį aukštį šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai turi būti įrengti ne žemiau kaip 300 mm iki ir ne aukščiau kaip 900 mm nuo žemės paviršiaus.
99. Pagal gabaritinį ilgį šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai turi būti įrengti taip, kad įprastomis sąlygomis nei vairuotojas, nei keleivis ar jų drabužiai neuždengtų šoninių šviesą atspindinčių ne trikampio formos atšvaitų.
100. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 30° priekinės ir galinės transporto priemonės dalies. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu šoninis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.
101. Šoninio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito atskaitos ašis turi būti statmena vidurinei išilginei transporto priemonės ašiai ir nukreipta į išorę.

102. Šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai transporto priemonės priekyje turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

103. Šoninius šviesą atspindinčius ne trikampio formos atšvaitus galima sugrupuoti su kitais šviesos signalizavimo įtaisais.

XIII. GALINIS ŠVIESĄ ATSPINDINTIS NE TRIKAMPIO FORMOS ATŠVAITAS

104. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas vienas IA klasės galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas.

105. Pagal gabaritinį plotį galinio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje.

106. Pagal gabaritinį aukštį turi būti įrengtas ne arčiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 900 mm nuo žemės paviršiaus.

107. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 30° į kairę ir dešinę. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

108. Galinį šviesą atspindintį ne trikampio formos atšvaitą galima sugrupuoti su bet koku kitu žibintu.

109. Sudedamosios galinio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito šviečiančio paviršiaus ir bet kokio galinėje transporto priemonės dalyje įrengto raudonos spalvos žibinto dalys gali būti bendros.

MOTOCIKLŲ SU PRIEKABA APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO ĮTAISŲ TECHNINIAI REIKALAVIMAI

I. MOTOCIKLŲ SU PRIEKABA BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Motocikluose su priekaba turi būti įrengti šie apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai:

- 1.1. priekinis tolimųjų šviesų žibintas;
- 1.2. priekinis artimųjų šviesų žibintas;
- 1.3. posūkio žibintai;
- 1.4. stabdymo žibintas;
- 1.5. priekinis gabaritinis žibintas;
- 1.6. galinis gabaritinis žibintas;
- 1.7. galinio valstybinio numerio ženklo žibintas;
- 1.8. galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas;

2. Motocikluose su priekaba gali būti papildomai įrengti šie apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai:

- 2.1. priekinis rūko žibintas;
- 2.2. galinis rūko žibintas;
- 2.3. išpėjamasis pavojaus įtaisas;
- 2.4. šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai.

3. Negalima montuoti kitų nei šio priedo 1 ir 2 punktuose nurodytų apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų.

II. PRIEKINIAI TOLIMŲJŲ ŠVIESŲ ŽIBINTAI

4. Transporto priemonės priekinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du tolimųjų šviesų žibintas (-ai).

5. Pagal gabaritinį plotį:

5.1. atskirą priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu, ar vienoje jo pusėje:

5.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio tolimųjų šviesų žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

5.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

5.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinių tolimųjų šviesų žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje; jeigu transporto priemonėje šalia priekinio tolimųjų šviesų žibinto įrengtas atskiras priekinis artimųjų šviesų žibintas, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

5.3. du priekiniai tolimųjų šviesų žibintai, iš kurių vienas ar abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų vienodo atstumo.

6. Pagal gabaritinį ilgį atskirą priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima įrengti priekinėje transporto priemonės dalyje. Šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu skleidžiama šviesa, atspindėdama nuo galinio vaizdo veidrodžių ir (arba) atspindinčiųjų transporto priemonės

paviršių, vairuotojui nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuoti.

7. Kiekvienu atveju atstumas nuo bet kokio atskiros priekinio tolimųjų šviesų žibinto šviečiančio paviršiaus krašto ir priekinio artimųjų šviesų žibinto šviečiančio paviršiaus krašto neturi būti didesnis kaip 200 mm.

8. Atstumas tarp dviejų priekinių tolimųjų šviesų žibintų šviečiančių paviršių neturi būti didesnis kaip 200 mm.

9. Geometrinis matomumas tose zonose, kurios atitinkama stebėjimo kryptimi atrodytų neturi būti apšviestos, šviečiantis paviršius turi būti matomas visą šviečiančio paviršiaus kontūrą liečiančiomis ir su priekinio žibinto atskaitos ašimi sudarančiomis bent 5° kampą sudaromosiomis apribotame platejančiame plote. Šviečiančio paviršiaus projekcijos į skersinę plokštumą, kuri yra priekinio tolimųjų šviesų žibinto sklaidytuvo priekinės dalies liestinė, kontūras laikomas geometrinio matomumo kampų viršūne.

10. Priekinis tolimųjų šviesų žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

11. Priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima sugrupuoti su priekiniu artimųjų šviesų, priekiniu gabaritiniu ar priekiniu rūko žibintais.

12. Priekinio tolimųjų šviesų žibinto negalima sujungti su jokia kitu žibintu.

13. Priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi išžižiebtuoti tuo pačiu metu. Visi priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi išžižiebtuoti juos perjungiant iš artimųjų šviesų į tolimąsias šviesas. Visi priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi būti išjungiami tuo pačiu metu, juos perjungiant iš tolimųjų šviesų į artimąsias šviesas. Priekiniai artimųjų šviesų žibintai gali šviesti kartu su priekiniais tolimųjų šviesų žibintais.

14. Prietaisų skydelyje turi būti įmontuota kontrolinė mėlynos spalvos lemputė.

15. Visų priekinių žibintų, kuriuos galima įjungti tuo pačiu metu, didžiausias šviesos stipris neturi būti didesnis kaip 225000 cd.

III. PRIEKINIAI ARTIMŲJŲ ŠVIESŲ ŽIBINTAI

16. Turi būti įrengtas (-i) vienas arba du artimųjų šviesų žibintas (-ai).

17. Pagal gabaritinį plotį:

17.1. atskirą priekinį artimųjų šviesų žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu, ar vienoje jo pusėje:

17.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio artimųjų šviesų žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

17.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

17.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinis artimųjų šviesų žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje; tačiau, jeigu transporto priemonėje šalia priekinio artimųjų šviesų žibinto įrengtas atskiras priekinis tolimųjų šviesų žibintas, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

17.3. du priekiniai artimųjų šviesų žibintai, iš kurių vienas arba abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų per vienodą atstumą.

18. Pagal gabaritinį aukštį priekinis artimųjų šviesų žibintas turi būti įrengtas ne žemiau kaip 500 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

19. Pagal gabaritinį ilgį atskirą priekinį artimųjų šviesų žibintą galima įrengti priekinėje transporto priemonės dalyje. Šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu skleidžiama šviesa, atspindėdama nuo galinio vaizdo veidrodžių ir (arba) atspindinčių transporto priemonės paviršių, vairuotojui nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuoti.

20. Atstumas tarp dviejų priekinių artimųjų šviesų žibintų šviečiančių paviršių neturi būti didesnis kaip 200 mm.

21. Geometrinis matomumas nustatomas ir kampais:

21.1. $= 15^\circ$ į viršų ir 10° į apačią, $= 45^\circ$ į kairę ir dešinę (jei yra vienas priekinis artimųjų šviesų žibintas);

21.2. $= 15^\circ$ į viršų ir 10° į apačią, $= 45^\circ$ į išorę ir 10° į vidų (jei yra du priekiniai artimųjų šviesų žibintai).

22. Priekinio artimųjų šviesų žibinto polinkis nuo vertikalės turi likti nuo $-0,5$ iki $-2,5$ proc., išskyrus atvejį, jeigu įrengtas išorinis reguliavimo įtaisas.

23. Priekinis artimųjų šviesų žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

24. Priekinį artimųjų šviesų žibintą galima sugrupuoti su priekiniu tolimųjų šviesų ir kitais priekiniais žibintais.

25. Priekinio artimųjų šviesų žibinto negalima sujungti su jokių kitu žibintu.

26. Artimųjų šviesų žibinto valdikliu visus tolimųjų šviesų žibintus turi būti galima išjungti tuo pačiu metu, nes artimųjų šviesų žibintai gali šviesti kartu su tolimųjų šviesų žibintais.

27. Prietaisų skydelyje gali būti įmontuota kontrolinė žalios spalvos lemputė.

IV. POSŪKIO ŽIBINTAI

28. Transporto priemonėje turi būti įrengta po du posūkio žibintus kiekvienoje motociklo pusėje.

29. Pagal gabaritinį plotį taikomi šie priekinių posūkio žibintų reikalavimai:

29.1. nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos labiausiai nutolę šviečiančio paviršiaus kraštai iki tolimiausio transporto priemonės krašto neturi būti nutolę daugiau kaip 400 mm;

29.2. atstumas tarp vidinių šviečiančių paviršių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 600 mm;

29.3. mažiausias atstumas tarp posūkio žibinto šviečiančių paviršių ir artimųjų šviesų žibintų turi būti:

29.3.1. 75 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 90 cd;

29.3.2. 40 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 175 cd;

29.3.3. 20 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 250 cd;

29.3.4. 20 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 400 cd.

30. Pagal gabaritinį ilgį atstumas link priekinės transporto priemonės dalies tarp su kraštine galinėje transporto priemonės dalyje esančia išilgine iškyša sutampančios skersinės plokštumos ir galinio posūkio žibintų atskaitos centru neturi būti didesnis kaip 300 mm. Priekinis motociklo priekabos posūkio žibintas turi būti prieš skersinės plokštumos ašį, o galinis posūkio žibintas – už tos ašies.

31. Geometrinis matomumas horizontaliems kampams turi atitikti šių Taisyklių 11 priedo 3 paveiksle nustatytus kampus. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu posūkio žibintai yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

32. Posūkio žibintai turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

33. Posūkio žibintus galima sugrupuoti su vienu arba daugiau žibintų.

34. Posūkio žibintų negalima sujungti su jokių kitu žibintu.

35. Posūkio žibintai turi būti įjungiami atskirai nuo kitų žibintų. Visi viename transporto priemonės šone esantys posūkio žibintai turi būti įjungiami ir išjungiami vienu valdikliu.

36. Turi būti įrengtas posūkio veikimo kontrolės įtaisas, kuris perduotų regimąjį arba garsinį signalą, arba abiejų tipų signalus. Jei įrengtas regimąjį signalą perduodantis posūkio veikimo kontrolės įtaisas, signalas turi būti visomis įprastomis eksploatacijos sąlygomis matoma žalios spalvos mirksinti šviesa. Jeigu posūkio žibinto veikla sutrinka, šviesa turi užgesti arba neužgesti, ar pradėti mirksėti visai kitokiu dažniu. Jeigu įrengiamas garsinis

posūkio veikimo kontrolės įtaisas, jo signalas turi būti aiškiai girdimas ir įtaiso veikimo sąlygos turi būti tokios pačios kaip ir regimąjį signalą perduodančio įtaiso.

37. Elektros generatorius elektros srovę turi tiekti tik toms grandinėms, kurios svarbios užtikrinant variklio ir apšvietimo įtaisų veiklą.

38. Įjungus šviesos signalizavimo įtaiso valdiklį, žibintas turi įsižiebtį ne vėliau kaip po vienos sekundės, o pirmą kartą po įjungimo žibintas turi užgesti ne vėliau kaip po 1,5 sekundės.

39. Visose transporto priemonėse posūkio žibintų, kuriems tiekama nuolatinė elektros srovė, mirksinčios šviesos dažnis turi būti 90 ± 30 kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti vienodu dažniu ir tuo pačiu metu.

40. Jeigu transporto priemonėje įrengtiems posūkio žibintams tiekama kintamoji elektros srovė, kai variklio sukimosi dažnis yra nuo 50 proc. iki 100 proc. didžiausio transporto priemonės greičio atitinkančio dažnio, tai šviesos mirksėjimo dažnis turi būti 90 ± 30 kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti arba tuo pačiu metu, arba paeiliui. Šių Taisyklių 10 priedo 5–6 pav. nurodytose zonose priekiniai žibintai neturi matytis iš galo, o galiniai – iš priekio.

41. Jeigu transporto priemonėje įrengtiems posūkio žibintams tiekama kintamoji elektros srovė, kai variklio sukimosi dažnis yra nuo gamintojo nurodyto tuščiosios eigos variklio sukimosi dažnio iki 50 proc. didžiausio transporto priemonės greičio atitinkančio dažnio, tai šviesos mirksėjimo dažnis turi būti nuo $90 + 30$ iki $90 - 45$ kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti arba tuo pačiu metu, arba paeiliui. Šių Taisyklių 10 priedo 5–6 pav. nurodytose zonose priekiniai žibintai neturi matytis iš galo, o galiniai – iš priekio.

42. Jeigu vienas posūkio žibintas sugenda, išskyrus trumpojo jungimo grandinę, tai kito posūkio žibinto šviesa turi tebimirksėti arba posūkio žibintas turi neužgesti, o šviesos mirksėjimo dažnis nuo pirmiau nurodytojo gali skirtis.

V. STABDYMO ŽIBINTAI

43. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba trys (iš kurių vienas įrengiamas motociklo priekaboje) stabdymo žibintas (-ai).

44. Pagal gabaritinį plotį atstumas nuo tolimiausio stabdymo žibintų šviečiančių paviršių krašto iki gabaritinio pločio neturi būti didesnis kaip 400 mm. Jeigu įrengiamas trečias stabdymo žibintas, jis turi būti simetriškas stabdymo žibintui, kuris neįrengtas priekaboje, atsižvelgiant į vidurinę išilginę motociklo plokštumą.

45. Pagal gabaritinį aukštį stabdymo žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 1500 mm nuo žemės paviršiaus.

46. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 45° į kairę ir dešinę. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu stabdymo žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

47. Stabdymo žibintą galima sugrupuoti su vienu arba daugiau kitų galinių žibintų.

48. Stabdymo žibinto negalima sujungti su jokių kitų žibintu.

49. Stabdymo žibintas turi įsižiebtį kiekvieną kartą, kai yra nuspaustas bent vienas iš darbinių stabdžių.

50. Draudžiama įrengti kontrolinę stabdymo lemputę.

VI. PRIEKINIAI GABARITINIAI ŽIBINTAI

51. Transporto priemonės priekinėje dalyje turi būti įrengti du arba trys priekiniai gabaritiniai žibintai.

52. Pagal gabaritinį plotį atstumas nuo tolimiausių priekinių gabaritinių žibintų šviečiančių

paviršių krašto iki tolimiausių transporto priemonės kraštų neturi būti didesnis kaip 400 mm. Jeigu įrengiamas trečias priekinis gabaritinis žibintas, jis nuo priekinio gabaritinio žibinto, išskyrus įrengtąjį priekaboje, ir vidurinės išilginės motociklo plokštumos turi būti vienodu atstumu.

53. Pagal gabaritinį aukštį priekiniai gabaritiniai žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 350 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

54. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 80° į išorę ir 45° į vidų. Vertikalus kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu priekinis gabaritinis žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

55. Priekinis gabaritinis žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

56. Priekinius gabaritinius žibintus galima sugrupuoti su kiekvienu kitu priekiniu žibintu.

57. Prietaisų skydelyje turi būti įmontuota kontrolinė žalios spalvos lemputė; priekinio gabaritinio žibinto kontrolinės lemputės įrengti neprivaloma, jei prietaisų skydelyje apšvietimą galima įjungti arba išjungti tuo pačiu metu su gabaritiniu žibintu.

VII. GALINIAI GABARITINIAI ŽIBINTAI

58. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba trys galinis (-iai) gabaritinis (-iai) žibintas (-ai).

59. Pagal gabaritinį plotį atstumas nuo tolimiausio galinio gabaritinio žibinto šviečiančio paviršiaus krašto iki tolimiausio transporto priemonės krašto neturi būti didesnis kaip 400 mm. Jeigu įrengiamas trečias galinis gabaritinis žibintas, jis nuo priekinio gabaritinio žibinto, išskyrus įrengtąjį priekaboje, ir vidurinės išilginės motociklo plokštumos turi būti vienodu atstumu.

60. Pagal gabaritinį aukštį galiniai gabaritiniai žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 1500 mm nuo žemės paviršiaus.

61. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 80° į išorę ir 45° į vidų. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu galinis gabaritinis žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

62. Galinius gabaritinius žibintus galima sujungti su galinio valstybinio numerio ženklo žibintu.

63. Galiniai gabaritiniai žibintai ir stabdymo žibintas arba galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas ar abu pastarieji žibintai arba galinis rūko žibintas gali būti tarpusavyje sugrupuoti.

64. Galinio gabaritinio žibinto kontrolinės lemputės įrengti neprivaloma, jos funkciją, jeigu reikia, gali atlikti priekiniam gabaritiniam žibintui numatyta kontrolinė lemputė.

VIII. PRIEKINIAI RŪKO ŽIBINTAI

65. Transporto priemonės priekyje gali būti įrengtas (-i) vienas arba du priekinis (-iai) rūko žibintas (-ai).

66. Pagal gabaritinį plotį:

66.1. priekinį rūko žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu ar vienoje jo pusėje:

66.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio rūko žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

66.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

66.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinis rūko žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

66.3. du priekiniai rūko žibintai, iš kurių vienas arba abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų per vienodą atstumą.

67. Pagal gabaritinį aukštį priekiniai rūko žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 250 mm iki žemės paviršiaus. Joks priekinio rūko žibinto šviečiančio paviršiaus taškas negali būti virš priekinio artimųjų šviesų žibinto šviečiančio paviršiaus didžiausiame aukštyje esančio taško.

68. Pagal gabaritinį ilgį priekinį rūko žibintą galima įrengti priekinėje transporto priemonės dalyje. Šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu skleidžiama šviesa, atspindėdama nuo galinio vaizdo veidrodžių ir (arba) atspindinčiųjų transporto priemonės paviršių, vairuotojui nei tiesiogiai, nei netiesiogiai vairuoti netrukdo.

69. Geometrinis matomumas nustatomas ir β kampais ir turi būti $= 5^\circ$ į viršų ir į apačią, $= 45^\circ$ į išorę ir 10° į vidų.

70. Priekinis rūko žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

71. Priekinį rūko žibintą galima sugrupuoti su kitais priekiniais žibintais.

72. Priekinis rūko žibintas gali būti tarpusavyje sujungtas su priekiniu tolimųjų šviesų ir (ar) priekiniu gabaritiniu žibintais.

73. Priekinį rūko žibintą turi būti įmanoma įjungti ir išjungti atskirai nuo priekinio tolimųjų šviesų arba artimųjų šviesų žibintų.

74. Priekinio rūko žibinto kontrolinės lemputės įrengti neprivaloma, tačiau jei ji įrengta – turi būti žalios spalvos.

IX. GALINIAI RŪKO ŽIBINTAI

75. Transporto priemonės gale gali būti įrengtas (-i) vienas arba du galinis (-iai) rūko žibintas (-ai).

76. Pagal gabaritinį plotį galinio rūko žibinto atskaitos centras, atsižvelgiant į vidurinę išilginę transporto priemonės plokštumą, turi būti kairėje transporto priemonės pusėje.

77. Pagal gabaritinį aukštį galinis rūko žibintas turi būti įrengtas ne arčiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 900 mm nuo žemės paviršiaus.

78. Atstumas tarp galinio rūko žibinto ir stabdymo žibinto šviečiančių paviršių turi būti ne mažesnis kaip 100 mm.

79. Geometrinis matomumas nustatomas ir β kampais ir turi būti $= 5^\circ$ į viršų ir į apačią, $= 25^\circ$ į kairę ir dešinę.

80. Galinį rūko žibintą galima sugrupuoti su kitais galiniais žibintais.

81. Galinis rūko žibintas gali būti tarpusavyje sujungtas su galiniu gabaritiniu žibintu.

82. Jeigu priekinis tolimųjų šviesų žibintas ar artimųjų šviesų žibintas, ar priekinis rūko žibintas neįjungtas, galinis rūko žibintas neturi įsijungti.

83. Jeigu yra įrengtas priekinis rūko žibintas, galinį rūko žibintą turi būti įmanoma išjungti atskirai nuo priekinio rūko žibinto.

84. Transporto priemonėje turi būti įmontuota kontrolinė gintarinės spalvos lemputė.

X. ĮSPĖJAMASIS PAVOJAUS ĮTAISAS

85. Įspėjamojo pavojaus signalo reikalavimai turi atitikti šio priedo 28–35 punktuose nustatytus reikalavimus.

86. Įspėjamasis pavojaus įtaisas turi būti įjungiamas atskiru valdikliu, kuris leistų visų posūkio žibintų elektros srovei būti tiekiamai tuo pačiu metu.

87. Transporto priemonėje turi būti įmontuota kontrolinė raudonos spalvos mirksinti lemputė arba, jeigu atskira signalinė lemputė neįrengta, tuo pačiu metu turi veikti šio priedo 37 punkte nurodytos signalinės lemputės.

88. Šviesa turi mirksėti 90 ± 30 kartų per minutę dažniu. Įjungus įspėjamąjį pavojaus įtaisą, žibintai turi įsižiebtį ne vėliau kaip po vienos sekundės, o pirmą kartą po įjungimo

žibintai turi užgesti ne vėliau kaip po pusantros sekundės.

89. Įspėjamąjį pavojaus įtaisą turi būti įmanoma įjungti net tada, jeigu įtaisas varikliui paleisti ir jam išjungti yra tokioje padėtyje, kad pastarojo paleisti neįmanoma.

XI. GALINIO VALSTYBINIO NUMERIO ŽENKLO ŽIBINTAS

90. Transporto priemonės gale gali būti įrengtas valstybinio numerio apšvietimo žibintas. Valstybinio numerio apšvietimo žibintas gali būti sudarytas iš kelių valstybinio numerio ženklo vietai apšviesti skirtų optinių elementų.

91. Valstybinio numerio apšvietimo žibintas turi būti įrengtas taip, kad apšviestų valstybiniam numerio ženkloi numatytą vietą.

92. Galinio valstybinio numerio ženklo žibintą galima sugrupuoti su vienu arba daugiau galinių žibintų.

93. Galinio valstybinio numerio ženklo ir galinį gabaritinį žibintus galima sujungti.

94. Galinio valstybinio numerio ženklo kontrolinės lempučių įrengti neprivaloma. Vietoj jos turi būti naudojama ta pati gabaritiniam žibintui numatyta kontrolinė lempučių.

XII. ŠONINIAI ŠVIESĄ ATSPINDINTYS NE TRIKAMPIO FORMOS ATŠVAITAI

95. Transporto priemonės šone turi būti įrengtas (-i) vienas arba du IA klasės šoniniai (-iai) šviesą atspindintys (-ys) ne trikampio formos atšvaitai (-ai).

96. Pagal gabaritinį aukštį šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai turi būti įrengti ne žemiau kaip 300 mm iki ir ne aukščiau kaip 900 mm nuo žemės paviršiaus.

97. Pagal gabaritinį ilgį šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai turi būti įrengti taip, kad įprastomis sąlygomis nei vairuotojas, nei keleivis ar jų drabužiai neuždengtų šoninių šviesą atspindinčių ne trikampio formos atšvaitų.

98. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 30° priekinės ir galinės transporto priemonės dalies. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5°, jeigu šoninis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

99. Šoninio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvauto atskaitos ašis turi būti statmena vidurinei išilginei transporto priemonės ašiai ir nukreipta į išorę.

100. Šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai transporto priemonės priekyje turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

101. Šoninius šviesą atspindinčius ne trikampio formos atšvautus galima sugrupuoti su kitais šviesos signalizavimo įtaisais.

XIII. GALINIS ŠVIESĄ ATSPINDINTIS NE TRIKAMPIO FORMOS ATŠVAITAS

102. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas vienas IA klasės galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas.

103. Pagal gabaritinį plotį taikomi šie galinių šviesą atspindinčių ne trikampio formos atšvaitų reikalavimai:

103.1. nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos labiausiai nutolę šviečiančio paviršiaus kraštai iki tolimiausio transporto priemonės krašto neturi būti nutolę daugiau kaip 400 mm;

103.2. atstumas tarp vidinių šviečiančių paviršių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 500 mm; šį atstumą galima sumažinti iki 400 mm, jeigu didžiausias transporto priemonės plotis neviršija 1300 mm.

104. Pagal gabaritinį aukštį turi būti įrengtas ne arčiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 900 mm nuo žemės paviršiaus.

105. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 30° į išorę ir 10° į vidų. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

106. Galinį šviesą atspindintį ne trikampio formos atšvaitą galima sugrupuoti su bet koku kitu žibintu.

107. Sudedamosios galinio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito šviečiančio paviršiaus ir bet kokio galinėje transporto priemonės dalyje įrengto raudonos spalvos žibinto dalys gali būti bendros.

Dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų tipo patvirtinimo taisyklių
8 priedas

TRIRAČIŲ MOTOCIKLŲ APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO ĮTAISŲ TECHNINIAI REIKALAVIMAI

I. TRIRAČIŲ MOTOCIKLŲ BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Triračiuose motocikluose turi būti įrengti šie apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai:

- 1.1. priekinis tolimųjų šviesų žibintas;
- 1.2. priekinis artimųjų šviesų žibintas;
- 1.3. posūkio žibintai;
- 1.4. stabdymo žibintas;
- 1.5. priekinis gabaritinis žibintas;
- 1.6. galinis gabaritinis žibintas;
- 1.7. galinio valstybinio numerio ženklo žibintas;
- 1.8. galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas;
- 1.9. įspėjamasis pavojaus įtaisas;

2. Triračiuose motocikluose gali būti papildomai įrengti šie apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai:

- 2.1. priekinis rūko žibintas;
- 2.2. galinis rūko žibintas;
- 2.3. atbulinės eigos žibintas;
- 2.4. šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai.

3. Negalima montuoti kitų nei šio priedo 1 ir 2 punktuose nurodytų apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisų.

II. PRIEKINIAI TOLIMŲJŲ ŠVIESŲ ŽIBINTAI

4. Transporto priemonės priekinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du tolimųjų šviesų žibintas (-ai). Jei transporto priemonės plotis didesnis kaip 1300 mm, turi būti įrengti du tolimųjų šviesų žibintai.

5. Pagal gabaritinį plotį:

5.1. atskirą priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu, ar vienoje jo pusėje:

5.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio tolimųjų šviesų žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

5.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

5.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinių tolimųjų šviesų žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje; jeigu transporto priemonėje šalia priekinio tolimųjų šviesų žibinto įrengtas atskiras priekinis artimųjų šviesų žibintas, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

5.3. du priekiniai tolimųjų šviesų žibintai, iš kurių vienas ar abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų vienodo atstumo.

6. Pagal gabaritinį ilgį atskirą priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima įrengti priekinėje

transporto priemonės dalyje. Šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu skleidžiama šviesa, atspindėdama nuo galinio vaizdo veidrodžių ir (arba) atspindinčiųjų transporto priemonės paviršių, vairuotojui nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuoti.

7. Kiekvienu atveju atstumas nuo bet kokio atskiro priekinio tolimųjų šviesų žibinto šviečiančio paviršiaus krašto ir priekinio artimųjų šviesų žibinto šviečiančio paviršiaus krašto neturi būti didesnis kaip 200 mm.

8. Geometrinis matomumas tose zonose, kurios atitinkama stebėjimo kryptimi atrodytų neturi būti apšviestos, šviečiantis paviršius turi būti matomas visą šviečiančio paviršiaus kontūrą liečiančiomis ir su priekinio žibinto atskaitos ašimi sudarančiomis bent 5° kampą sudaromosiomis apribotame platejančiame plote. Šviečiančio paviršiaus projekcijos į skersinę plokštumą, kuri yra priekinio tolimųjų šviesų žibinto sklaidytuvo priekinės dalies liestinė, kontūras laikomas geometrinio matomumo kampų viršūne.

9. Priekinis tolimųjų šviesų žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

10. Priekinį tolimųjų šviesų žibintą galima sugrupuoti su priekiniu artimųjų šviesų, priekiniu gabaritiniu ar priekiniu rūko žibintais.

11. Priekinio tolimųjų šviesų žibinto negalima sujungti su jokių kitu žibintu.

12. Priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi išsižiebtuoti tuo pačiu metu. Visi priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi išsižiebtuoti juos perjungiant iš artimųjų šviesų į tolimąsias šviesas. Visi priekiniai tolimųjų šviesų žibintai turi būti išjungiami tuo pačiu metu, juos perjungiant iš tolimųjų šviesų į artimąsias šviesas. Priekiniai artimųjų šviesų žibintai gali šviesti kartu su priekiniais tolimųjų šviesų žibintais.

13. Visų priekinių žibintų, kuriuos galima įjungti tuo pačiu metu, didžiausias šviesos stipris neturi būti didesnis kaip 225000 cd.

14. Prietaisų skydelyje gali būti įmontuota kontrolinė mėlynos spalvos lemputė.

III. PRIEKINIAI ARTIMŲJŲ ŠVIESŲ ŽIBINTAI

15. Turi būti įrengtas (-i) vienas arba du artimųjų šviesų žibintas (-ai). Jei transporto priemonės plotis didesnis kaip 1300 mm, turi būti įrengti du artimųjų šviesų žibintai.

16. Pagal gabaritinį plotį:

16.1. atskirą priekinį artimųjų šviesų žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu, ar vienoje jo pusėje:

16.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio artimųjų šviesų žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

16.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

16.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinis artimųjų šviesų žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje; tačiau, jeigu transporto priemonėje šalia priekinio artimųjų šviesų žibinto įrengtas atskiras priekinis tolimųjų šviesų žibintas, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

16.3. du priekiniai artimųjų šviesų žibintai, iš kurių vienas arba abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų per vienodą atstumą.

17. Jei transporto priemonėje yra įrengti du artimųjų šviesų žibintai, tai:

17.1. nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos labiausiai nutolę šviečiančio paviršiaus kraštai nuo tolimiausio transporto priemonės krašto neturi būti nutolę daugiau kaip 400 mm;

17.2. atstumas tarp vidinių šviečiančių paviršių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 500 mm; šį atstumą galima sumažinti iki 400 mm, jeigu didžiausias transporto priemonės plotis neviršija 1300 mm.

18. Pagal gabaritinį aukštį priekiniai artimųjų šviesų žibintai turi būti įrengti ne žemiau

kaip 500 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

19. Pagal gabaritinį ilgį atskirą priekinį artimųjų šviesų žibintą galima įrengti priekinėje transporto priemonės dalyje. Šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu skleidžiama šviesa, atspindėdama nuo galinio vaizdo veidrodžių ir (arba) atspindinčių transporto priemonės paviršių, vairuotojui nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuoti.

20. Geometrinis matomumas nustatomas α ir β kampais:

20.1. $\alpha = 15^\circ$ į viršų ir 10° į apačią, $\beta = 45^\circ$ į kairę ir dešinę (jei yra vienas priekinis artimųjų šviesų žibintas);

20.2. $\alpha = 15^\circ$ į viršų ir 10° į apačią, $\beta = 45^\circ$ į išorę ir 10° į vidų (jei yra du priekiniai artimųjų šviesų žibintai).

21. Priekinis artimųjų šviesų žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

22. Priekinio artimųjų šviesų žibinto polinkis nuo vertikalės turi likti nuo $-0,5$ iki $-2,5$ proc., išskyrus atvejį, jeigu įrengtas išorinis reguliavimo įtaisas.

23. Priekinį artimųjų šviesų žibintą galima sugrupuoti su priekiniu tolimųjų šviesų ir kitais priekiniais žibintais.

24. Priekinio artimųjų šviesų žibinto negalima sujungti su jokių kitu žibintu.

25. Artimųjų šviesų žibinto valdikliu visus tolimųjų šviesų žibintus turi būti galima išjungti tuo pačiu metu, nes artimųjų šviesų žibintai gali šviesti kartu su tolimųjų šviesų žibintais.

26. Prietaisų skydelyje gali būti įmontuota kontrolinė žalios spalvos lemputė.

IV. POSŪKIO ŽIBINTAI

27. Jeigu yra įrengti posūkio žibintai, turi būti įrengta po du posūkio žibintus kiekvienoje triračio motociklo pusėje.

28. Pagal gabaritinį plotį taikomi šie priekinių posūkio žibintų reikalavimai:

28.1. nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos labiausiai nutolę šviečiančio paviršiaus kraštai nuo tolimiausio transporto priemonės krašto neturi būti nutolę daugiau kaip 400 mm;

28.2. atstumas tarp vidinių šviečiančių paviršių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 500 mm;

28.3. mažiausias atstumas tarp posūkio žibinto šviečiančių paviršių ir artimųjų šviesų žibintų turi būti:

28.3.1. 75 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 90 cd;

28.3.2. 40 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 175 cd;

28.3.3. 20 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 250 cd;

28.3.4. 20 mm, jei mažiausias posūkio žibinto skleidžiamos šviesos stipris 400 cd.

29. Pagal gabaritinį aukštį posūkio žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 350 mm iki ir ne aukščiau kaip 1500 mm nuo žemės paviršiaus.

30. Geometrinis matomumas horizontaliems kampams turi atitikti šių Taisyklių 11 priedo 2 paveiksle nustatytus kampus. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu posūkio žibintai yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

31. Posūkio žibintai turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

32. Posūkio žibintus galima sugrupuoti su vienu arba daugiau žibintų.

33. Posūkio žibintų negalima sujungti su jokių kitu žibintu.

34. Posūkio žibintai turi būti įjungiami atskirai nuo kitų žibintų. Visi viename transporto priemonės šone esantys posūkio žibintai turi būti įjungiami ir išjungiami vienu valdikliu.

35. Galima įrengti posūkio veikimo kontrolės įtaisą, kuris perduotų regimąjį arba garsinį signalą, arba abiejų tipų signalus. Jei įrengtas regimąjį signalą perduodantis posūkio veikimo kontrolės įtaisas, tas signalas turi būti visomis įprastomis eksploatacijos sąlygomis matoma

žalios spalvos mirksinti šviesa. Jeigu posūkio žibinto veikla sutrinka, šviesa turi užgesti arba neužgesti, ar pradėti mirksėti visai kitokiu dažniu. Jeigu įrengiamas garsinis posūkio veikimo kontrolės įtaisas, jo signalas turi būti aiškiai girdimas ir įtaiso veikimo sąlygos turi būti tokios pačios kaip ir regimąjį signalą perduodančio įtaiso.

36. Elektros generatorius elektros srovę turi tiekti tik toms grandinėms, kurios svarbios užtikrinant variklio ir apšvietimo įtaisų veiklą.

37. Įjungus šviesos signalizavimo įtaiso valdiklį, žibintas turi įsižiebtį ne vėliau kaip po vienos sekundės, o pirmą kartą po įjungimo žibintas turi užgesti ne vėliau kaip po 1,5 sekundės.

38. Visose transporto priemonėse posūkio žibintų, kuriems tiekama nuolatinė elektros srovė, mirksinčios šviesos dažnis turi būti 90 ± 30 kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti vienodu dažniu ir tuo pačiu metu.

39. Jeigu transporto priemonėje įrengtiems posūkio žibintams tiekama kintamoji elektros srovė, kai variklio sukimosi dažnis yra nuo 50 proc. iki 100 proc. didžiausio transporto priemonės greičio atitinkančio dažnio, tai šviesos mirksėjimo dažnis turi būti 90 ± 30 kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti arba tuo pačiu metu, arba paeiliui. Šių Taisyklių 10 priedo 3–4 pav. nurodytose zonose priekiniai žibintai neturi matytis iš galo, o galiniai – iš priekio.

40. Jeigu transporto priemonėje įrengtiems posūkio žibintams tiekama kintamoji elektros srovė, kai variklio sukimosi dažnis yra nuo gamintojo nurodyto tuščiosios eigos variklio sukimosi dažnio iki 50 proc. didžiausio transporto priemonės greičio atitinkančio dažnio, tai šviesos mirksėjimo dažnis turi būti nuo $90 + 30$ iki $90 - 45$ kartų per minutę ir toje pačioje transporto priemonės pusėje esantys posūkio žibintai turi mirksėti arba tuo pačiu metu, arba paeiliui. Šių Taisyklių 10 priedo 3–4 pav. nurodytose zonose priekiniai žibintai neturi matytis iš galo, o galiniai – iš priekio.

41. Jeigu vienas posūkio žibintas sugenda, išskyrus trumpojo jungimo grandinę, tai kito posūkio žibinto šviesa turi tebimirksėti arba posūkio žibintas turi neužgesti, o šviesos mirksėjimo dažnis nuo pirmiau nurodytojo gali skirtis, jeigu kontrolinė lemputė transporto priemonėje nėra įrengta.

V. STABDYMO ŽIBINTAI

42. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du stabdymo žibintai (-ai). Jei transporto priemonės plotis didesnis kaip 1300 mm, turi būti įrengti du stabdymo žibintai.

43. Pagal gabaritinį plotį stabdymo žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje, jeigu įrengtas tik vienas stabdymo žibintas; jeigu įrengti du stabdymo žibintai, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės ašies turi būti per vienodą atstumą. Jei transporto priemonė turi du galinius ratus, turi būti įrengti du stabdymo žibintai, tarp kurių atstumas turi būti ne mažesnis kaip 600 mm. Jeigu didžiausias transporto priemonės plotis neviršija 1300 mm, atstumą tarp dviejų stabdymo žibintų galima sumažinti iki 400 mm.

44. Pagal gabaritinį aukštį stabdymo žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 1500 mm nuo žemės paviršiaus.

45. Geometrinis matavimas horizontaliam kampui turi būti 45° į kairę ir dešinę. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu stabdymo žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

46. Stabdymo žibintą galima sugrupuoti su vienu arba daugiau kitų galinių žibintų.

47. Stabdymo žibinto negalima sujungti su jokių kitų žibintu.

48. Stabdymo žibintas turi įsižiebtį kiekvieną kartą, kai yra nuspaustas bent vienas iš darbinių stabdžių.

49. Draudžiama įrengti kontrolinę stabdymo lemputę.

VI. PRIEKINIAI GABARITINIAI ŽIBINTAI

50. Transporto priemonės priekinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du priekinis (-iai) gabaritinis (-iai) žibintas (-ai). Jei transporto priemonės plotis didesnis kaip 1300 mm, turi būti įrengti du priekiniai gabaritiniai žibintai.

51. Pagal gabaritinį plotį:

51.1. atskirą priekinį gabaritinį žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu ar vienoje jo pusėje:

51.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio gabaritinio žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

51.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

51.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinis gabaritinis žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

51.3. du priekiniai gabaritiniai žibintai, iš kurių vienas arba abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų per vienodą atstumą.

51.4. jei transporto priemonėje yra įrengti du priekiniai gabaritiniai žibintai, tai:

51.4.1. nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos labiausiai nutolę šviečiančio paviršiaus kraštai nuo tolimiausio transporto priemonės krašto neturi būti nutolę daugiau kaip 400 mm;

51.4.2. atstumas tarp vidinių šviečiančių paviršių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 500 mm; šį atstumą galima sumažinti iki 400 mm, jeigu didžiausias transporto priemonės plotis neviršija 1300 mm.

52. Pagal gabaritinį aukštį priekiniai gabaritiniai žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 350 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

53. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 80° į kairę ir dešinę, jeigu įrengtas vienas priekinis gabaritinis žibintas, arba 80° į išorę ir 45° į vidų, jeigu įrengti du priekiniai gabaritiniai žibintai. Vertikalus kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu priekinis gabaritinis žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

54. Priekiniai gabaritiniai žibintai turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

55. Priekinius gabaritinius žibintus galima sugrupuoti su kiekvienu kitu priekiniu žibintu.

56. Prietaisų skydelyje turi būti įmontuota kontrolinė žalios spalvos lemputė; priekinio gabaritinio žibinto kontrolinės lemputės įrengti neprivaloma, jei prietaisų skydelyje apšvietimą galima įjungti arba išjungti tuo pačiu metu su gabaritiniu žibintu.

VII. GALINIAI GABARITINIAI ŽIBINTAI

57. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas (-i) vienas arba du galinis (-iai) gabaritinis (-iai) žibintas (-ai). Jei transporto priemonės plotis didesnis kaip 1300 mm, turi būti įrengti du galiniai gabaritiniai žibintai.

58. Pagal gabaritinį plotį galinio gabaritinio žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje, jeigu įrengtas tik vienas galinis gabaritinis žibintas; jeigu įrengti du galiniai gabaritiniai žibintai, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės ašies turi būti per vienodą atstumą. Jei transporto priemonė turi du galinius ratus, turi būti įrengti du galiniai gabaritiniai žibintai, tarp kurių atstumas turi būti ne mažesnis kaip 600 mm. Jeigu didžiausias transporto priemonės plotis neviršija 1300 mm, atstumą tarp dviejų galinių gabaritinių žibintų galima sumažinti iki 400 mm.

59. Pagal gabaritinį aukštį galiniai gabaritiniai žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip

250 mm iki ir ne aukščiau kaip 1500 mm nuo žemės paviršiaus.

60. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 80° į kairę ir dešinę, jeigu įrengtas vienas galinis gabaritinis žibintas, arba 80° į išorę ir 45° į vidų, jeigu įrengti du galiniai gabaritiniai žibintai. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu galinis gabaritinis žibintas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

61. Galinius gabaritinčius žibintus galima sugrupuoti su kiekvienu kitu galiniu žibintu.

62. Galinį gabaritinį žibintą ir galinį valstybinio numerio ženklą galima sujungti.

63. Galiniai gabaritiniai žibintai ir stabdymo žibintas arba galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas ar abu pastarieji žibintai arba galinis rūko žibintas gali būti tarpusavyje sugrupuoti.

64. Galinio gabaritinio žibinto kontrolinės lempučių įrengti neprivaloma, jos funkciją, jeigu reikia, gali atlikti priekiniam gabaritiniam žibintui numatyta kontrolinė lempučių.

VIII. PRIEKINIAI RŪKO ŽIBINTAI

65. Transporto priemonės priekyje gali būti įrengtas (-i) vienas arba du priekinis (-iai) rūko žibintas (-ai).

66. Pagal gabaritinį plotį:

66.1. priekinį rūko žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto arba po tuo žibintu ar vienoje jo pusėje:

66.1.1. jeigu tie žibintai įrengti vienas virš kito, priekinio rūko žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

66.1.2. jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos turi būti per vienodą atstumą;

66.2. su kitu priekiniu žibintu sujungtas priekinis rūko žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje;

66.3. du priekiniai rūko žibintai, iš kurių vienas arba abu sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos būtų per vienodą atstumą;

66.4. nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos labiausiai nutolę priekiniai rūko žibinto šviečiantys kraštai nuo tolimiausio transporto priemonės krašto neturi būti nutolę daugiau kaip 400 mm.

67. Pagal gabaritinį aukštį priekiniai rūko žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 250 mm iki žemės paviršiaus. Joks priekinio rūko žibinto šviečiančio paviršiaus taškas negali būti virš priekinio artimųjų šviesų žibinto šviečiančio paviršiaus didžiausiame aukštyje esančio taško.

68. Pagal gabaritinį ilgį priekinį rūko žibintą galima įrengti priekinėje transporto priemonės dalyje. Šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu skleidžiama šviesa, atsispindėdama nuo galinio vaizdo veidrodžių ir (arba) atspindinčiųjų transporto priemonės paviršių, vairuotojui nei tiesiogiai, nei netiesiogiai vairuoti netrukdo.

69. Geometrinis matomumas nustatomas ir kampais:

69.1. $= 5^\circ$ į viršų ir į apačią, $= 45^\circ$ į kairę ir dešinę (jei priekinis rūko žibintas įrengtas ne išilginėje transporto priemonės ašyje);

69.2. $= 5^\circ$ į viršų ir į apačią, $= 45^\circ$ į išorę ir 10° į vidų (jei priekinis rūko žibintas įrengtas išilginėje transporto priemonės ašyje).

70. Priekinis rūko žibintas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

71. Priekinį rūko žibintą galima sugrupuoti su kitais priekiniais žibintais.

72. Priekinis rūko žibintas gali būti tarpusavyje sujungtas su priekiniu tolimųjų šviesų ir (ar) priekiniu gabaritiniais žibintais.

73. Priekinį rūko žibintą turi būti įmanoma įjungti ir išjungti atskirai nuo priekinio tolimųjų šviesų arba artimųjų šviesų žibintų.

74. Priekinio rūko žibinto kontrolinės lempučių įrengti neprivaloma, tačiau jei ji įrengta

– turi būti žalios spalvos.

IX. GALINIAI RŪKO ŽIBINTAI

75. Transporto priemonės gale gali būti įrengtas (-i) vienas arba du galinis (-iai) rūko žibintas (-ai).

76. Pagal gabaritinį plotį galinio rūko žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje, jeigu įrengtas tik vienas galinis rūko žibintas; jeigu įrengti du galinio rūko žibintai, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės ašies turi būti per vienodą atstumą. Jei transporto priemonė turi du galinius ratus, turi būti įrengti du galinio rūko žibintai, tarp kurių atstumas turi būti ne mažesnis kaip 600 mm. Jeigu didžiausias transporto priemonės plotis neviršija 1300 mm, atstumą tarp dviejų galinio rūko žibintų galima sumažinti iki 400 mm.

77. Pagal gabaritinį aukštį galinis rūko žibintas turi būti įrengtas ne arčiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 1000 mm nuo žemės paviršiaus.

78. Pagal gabaritinį ilgį, jeigu įrengtas vienas galinis rūko žibintas, galinio rūko žibinto atskaitos centras, atsižvelgiant į vidurinę išilginę transporto priemonės plokštumą, turi būti kairėje transporto priemonės pusėje.

79. Atstumas tarp galinio rūko žibinto ir stabdymo žibinto šviečiančių paviršių turi būti ne mažesnis kaip 100 mm.

80. Geometrinis matomumas nustatomas α ir β kampais ir turi būti $\alpha = 5^\circ$ į viršų ir į apačią, $\beta = 25^\circ$ į kairę ir dešinę.

81. Galinį rūko žibintą galima sugrupuoti su kitais galiniais žibintais.

82. Galinis rūko žibintas gali būti tarpusavyje sujungtas su galiniu gabaritiniu žibintu.

83. Jeigu priekinis tolimųjų šviesų žibintas ar artimųjų šviesų žibintas, ar priekinis rūko žibintas neįjungtas, galinis rūko žibintas neturi įsijungti.

84. Transporto priemonėje turi būti įmontuota kontrolinė gintarinės spalvos lemputė.

X. ATBULINĖS EIGOS ŽIBINTAS

85. Transporto priemonės gale gali būti įrengtas (-i) vienas arba du atbulinės eigos žibintas (-ai).

86. Pagal gabaritinį aukštį atbulinės eigos žibintai turi būti įrengti ne žemiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 1200 mm nuo žemės paviršiaus.

87. Geometrinis matomumas nustatomas α ir β kampais:

87.1. $\alpha = 15^\circ$ į viršų ir 5° į apačią, $\beta = 45^\circ$ į kairę ir dešinę (jei įrengtas vienas atbulinės eigos žibintas);

87.2. $\alpha = 15^\circ$ į viršų ir 5° į apačią, $\beta = 45^\circ$ į išorę ir 30° į vidų (jei įrengti du atbulinės eigos žibintai).

88. Atbulinės eigos žibintą galima sugrupuoti su kitais galiniais žibintais.

89. Atbulinės eigos žibinto negalima sujungti su jokia kitu žibintu.

90. Jeigu atbulinės eigos pavara neįjungta, o įtaisas varikliui paleisti yra įjungtas, atbulinės eigos žibintas neturi įsijungti.

91. Prietaisų skydelyje gali būti įmontuota kontrolinė lemputė.

XI. ĮSPĖJAMASIS PAVOJAUS ĮTAISAS

92. Įspėjamojo pavojaus signalo reikalavimai turi atitikti šio priedo 27–33 punktuose nustatytus reikalavimus.

93. Įspėjamasis pavojaus įtaisas turi būti įjungiamas atskiru valdikliu, kuris leistų visų posūkio žibintų elektros srovei būti tiekiamai tuo pačiu metu.

94. Transporto priemonėje turi būti įmontuota kontrolinė raudonos spalvos mirksinti

lemputė arba, jeigu atskira signalinė lemputė neįrengta, tuo pačiu metu turi veikti šio priedo 35 punkte nurodytos signalinės lemputės.

95. Šviesa turi mirksėti 90 ± 30 kartų per minutę dažniu. Įjungus įspėjamąjį pavojaus įtaisą, žibintai turi įsižiebtį ne vėliau kaip po vienos sekundės, o pirmą kartą po įjungimo žibintai turi užgesti ne vėliau kaip po pusantros sekundės.

96. Įspėjamąjį pavojaus įtaisą turi būti įmanoma įjungti net tada, jeigu įtaisas varikliui paleisti ir jam išjungti yra tokioje padėtyje, kad pastarojo paleisti neįmanoma.

XII. GALINIO VALSTYBINIO NUMERIO ŽENKLO ŽIBINTAS

97. Transporto priemonės gale gali būti įrengtas valstybinio numerio apšvietimo žibintas. Valstybinio numerio apšvietimo žibintas gali būti sudarytas iš kelių valstybinio numerio ženklo vietai apšviesti skirtų optinių elementų.

98. Valstybinio numerio apšvietimo žibintas turi būti įrengtas taip, kad apšviestų valstybiniam numerio ženklui numatytą vietą.

99. Galinio valstybinio numerio ženklo žibintą galima sugrupuoti su vienu arba daugiau galinių žibintų.

100. Galinio valstybinio numerio ženklo ir galinį gabaritinį žibintus galima sujungti.

101. Galinio valstybinio numerio ženklo kontrolinės lemputės įrengti neprivaloma. Vietoj jos turi būti naudojama ta pati gabaritiniam žibintui numatyta kontrolinė lemputė.

XIII. GALINIAI ŠVIESĄ ATSPINDINTYS NE TRIKAMPIO FORMOS ATŠVAITAI

102. Transporto priemonės galinėje dalyje turi būti įrengtas vienas arba du IA klasės galinis (-iai) šviesą atspindintis (-ys) ne trikampio formos atšvaitas (-ai). Jei transporto priemonės plotis didesnis kaip 1000 mm, turi būti įrengti du galiniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai.

103. Pagal gabaritinį plotį:

103.1. galinio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje, jeigu įrengtas tik vienas galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas; jeigu įrengti du galiniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai, jų atskaitos centrai nuo vidurinės išilginės transporto priemonės ašies turi būti per vienodą atstumą.

103.2. jei transporto priemonėje yra įrengti du galiniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai, tai:

103.2.1. nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos labiausiai nutolę atspindinčio paviršiaus kraštai nuo tolimiausio transporto priemonės krašto neturi būti nutolę daugiau kaip 400 mm;

103.2.2. atstumas tarp vidinių atspindinčių paviršių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 500 mm; šį atstumą galima sumažinti iki 400 mm, jeigu didžiausias transporto priemonės plotis neviršija 1300 mm.

104. Pagal gabaritinį aukštį turi būti įrengtas ne žemiau kaip 250 mm iki ir ne aukščiau kaip 900 mm nuo žemės paviršiaus.

105. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 30° į kairę ir dešinę. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

106. Galinį šviesą atspindintį ne trikampio formos atšvaitą galima sugrupuoti su bet koku kitu žibintu.

107. Sudedamosios galinio šviesą atspindinčio ne trikampio formos atšvaito šviečiančio paviršiaus ir bet kokio galinėje transporto priemonės dalyje įrengto raudonos spalvos žibinto dalys gali būti bendros.

XIV. ŠONINIAI ŠVIESĄ ATSPINDINTYS NE TRIKAMPIO FORMOS ATŠVAITAI

108. Transporto priemonės šone turi būti įrengtas (-i) vienas arba du IA klasės šoninis (-iai) šviesą atspindintis (-ys) ne trikampo formos atšvaitas (-ai).

109. Pagal gabaritinį aukštį šoniniai šviesą atspindintys ne trikampo formos atšvaitai turi būti įrengti ne žemiau kaip 300 mm iki ir ne aukščiau kaip 900 mm nuo žemės paviršiaus.

110. Pagal gabaritinį ilgį šoniniai šviesą atspindintys ne trikampo formos atšvaitai turi būti įrengti taip, kad įprastomis sąlygomis nei vairuotojas, nei keleivis ar jų drabužiai neuždengtų šoninių šviesą atspindinčių ne trikampo formos atšvaitų.

111. Geometrinis matomumas horizontaliam kampui turi būti 30° priekinės ir galinės transporto priemonės dalies. Vertikalusis kampas turi būti 15° virš horizontalės ir žemiau jos, tačiau vertikalųjį kampą žemiau horizontalės galima sumažinti iki 5° , jeigu šoninis šviesą atspindintis ne trikampo formos atšvaitas yra mažesniame kaip 750 mm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

112. Šoninio šviesą atspindinčio ne trikampo formos atšvaito atskaitos ašis turi būti statmena vidurinei išilginei transporto priemonės ašiai ir nukreipta į išorę.

113. Šoninio šviesą atspindinčio ne trikampo formos atšvaitas turi pasisukti pagal priekinio rato pasukimo kampą.

114. Šoninius šviesą atspindinčius ne trikampo formos atšvaitus galima sugrupuoti su kitais šviesos signalizavimo įtaisais.

Dviračių ir triračių motorinių transporto
priemonių apšvietimo ir šviesos
signalizavimo įtaisų tipo patvirtinimo
taisyklių
9 priedas

**(Dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių apšvietimo ir šviesos signalizavimo
įtaisų EB tipo patvirtinimo sertifikato forma)**

**DVIRAČIŲ IR TRIRAČIŲ MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ
APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO ĮTAISŲ EB TIPO PATVIRTINIMO
SERTIFIKATAS**

Bandymo ataskaitos Nr. _____
Bandymo ataskaitą išdavusi techninė tarnyba _____
Bandymo ataskaitos išdavimo data _____
EB tipo patvirtinimo Nr. _____
EB tipo patvirtinimo galiojimo pratęsimo Nr. _____

1. Transporto priemonės prekės ženklas arba pavadinimas _____
2. Transporto priemonės tipas _____
3. Gamintojo pavadinimas ir adresas _____
4. Gamintojo įgaliotojo atstovo, jeigu jis yra, pavadinimas ir adresas _____
5. Transporto priemonė, pateikta bandymui atlikti, ir joje įrengti privalomi apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai⁽¹⁾ _____
- 5.1. Priekiniai artimųjų šviesų žibintai _____
- 5.2. Galiniai gabaritiniai žibintai _____
- 5.3. Šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai _____
- 5.4. Galinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas _____
- 5.5. Pedaluose įrengti šviesą atspindintys atšvaitai⁽²⁾ _____
- 5.6. Stabdymo žibintas (-ai)⁽³⁾ _____
6. Transporto priemonė, pateikta bandymui atlikti, ir joje įrengti neprivalomi apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaisai⁽¹⁾ _____
- 6.1. Priekiniai tolimųjų šviesų žibintai: taip / ne*.
- 6.2. Posūkio žibintas: taip / ne*.
- 6.3. Galinio valstybinio numerio ženklo žibintas: taip / ne*.
- 6.4. Priekiniai gabaritiniai žibintai: taip / ne*.
- 6.5. Priekinis šviesą atspindintis ne trikampio formos atšvaitas: taip / ne*.
7. Variantai _____
8. Transporto priemonės pateikimo EB sudėtinės dalies tipui patvirtinti data _____
9. EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimas buvo suteiktas / nesuteiktas^(*).

(Vieta)

(Parašas)

(Data)

* Nereikalingą žodį išbraukti.

⁽¹⁾ Atskirame lape nurodomi kiekvieno apšvietimo ir šviesos signalizavimo įtaiso tinkamai identifikuoti tipai, atitinkantys šių Taisyklių nustatytus įrengimo reikalavimus.

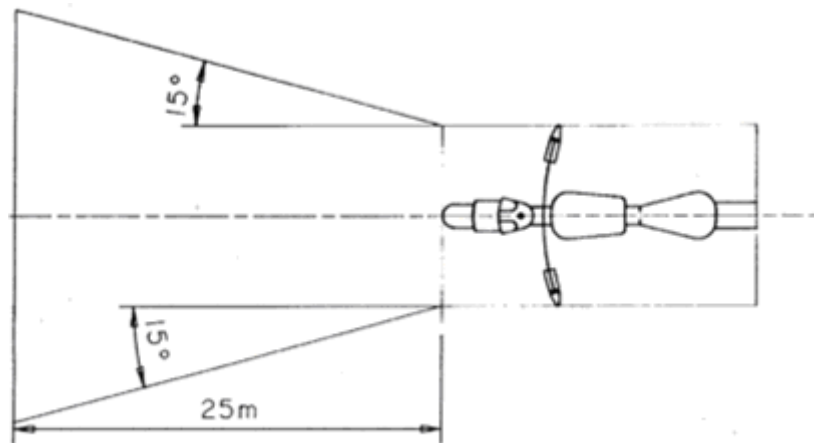
⁽²⁾ Taikoma tik pedalus turinčiuose dviračiuose mopeduose.

⁽³⁾ Išskyrus mopedus, kuriems numatytos išlygos.

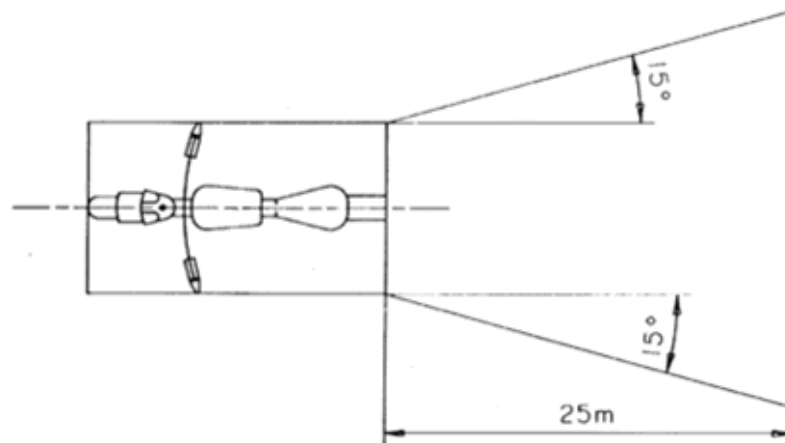
Dviračių ir triračių motorinių transporto

priemonių apšvietimo ir šviesos
signalizavimo įtaisų tipo patvirtinimo
taisyklių
10 priedas

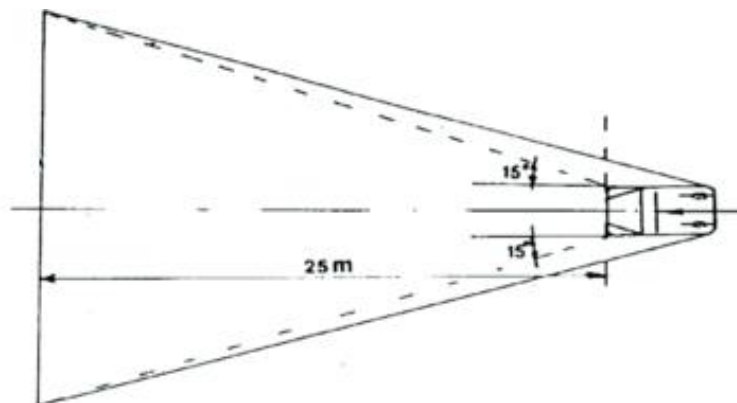
**DVIRAČIŲ IR TRIRAČIŲ MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ
APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO ĮTAISŲ ŠVIESŲ MATOMUMO
REIKALAVIMAI**

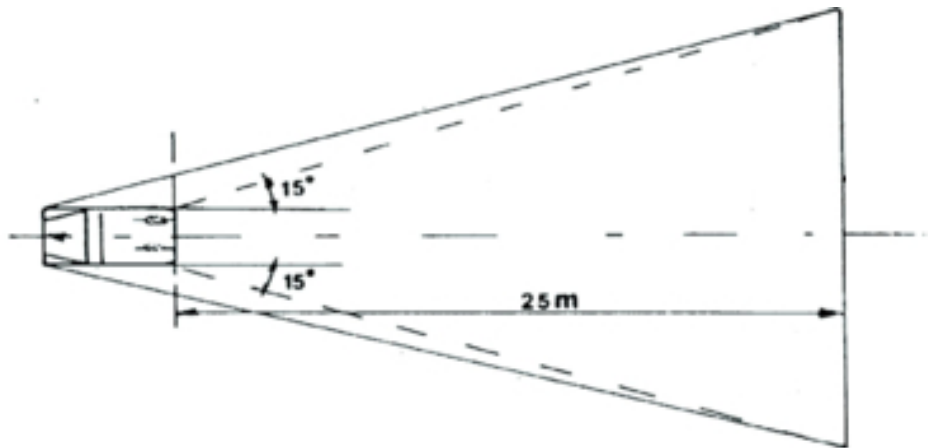
1. Pav. Dviračio mopedo ar dviračio motociklo raudonos šviesos matomumas iš priekio.

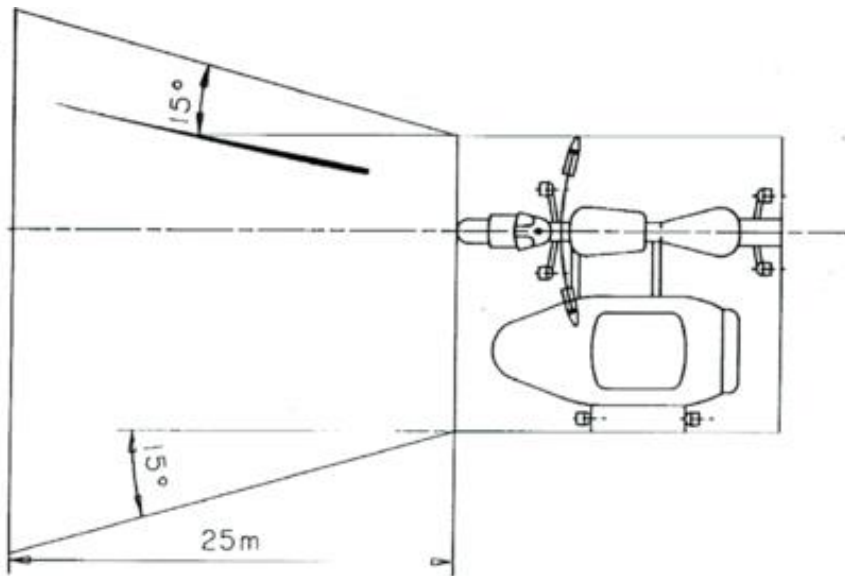
2. Pav. Dviračio mopedo ar dviračio motociklo baltos šviesos matomumas iš galo.

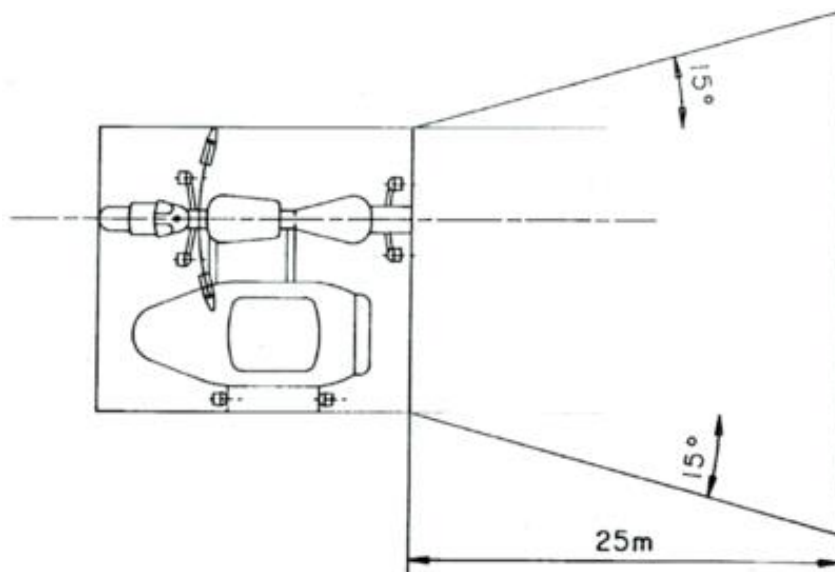
3. Pav. Triračio mopedo ar triračio motociklo raudonos šviesos matomumas iš priekio.

4. Pav. Triračio mopedo ar triračio motociklo baltos šviesos matomumas iš galo.

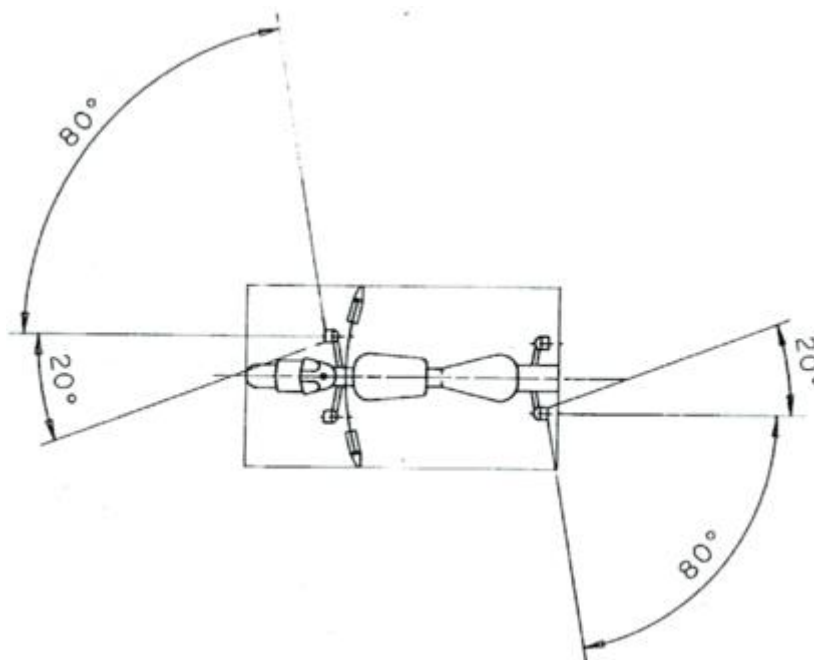

5. Pav. Motociklo su priekaba raudonos šviesos matomumas iš priekio.

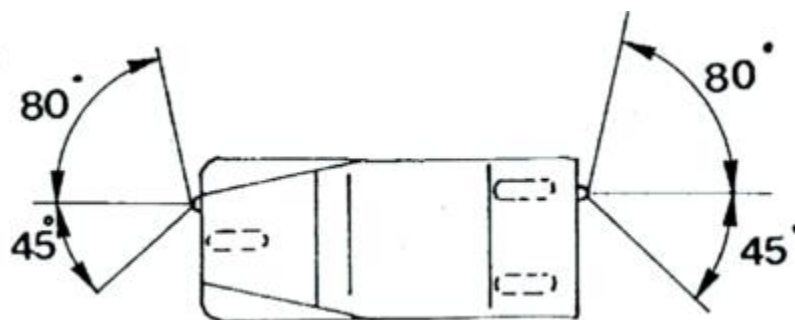

6. Pav. Motociklo su priekaba baltos šviesos matomumas iš galo.

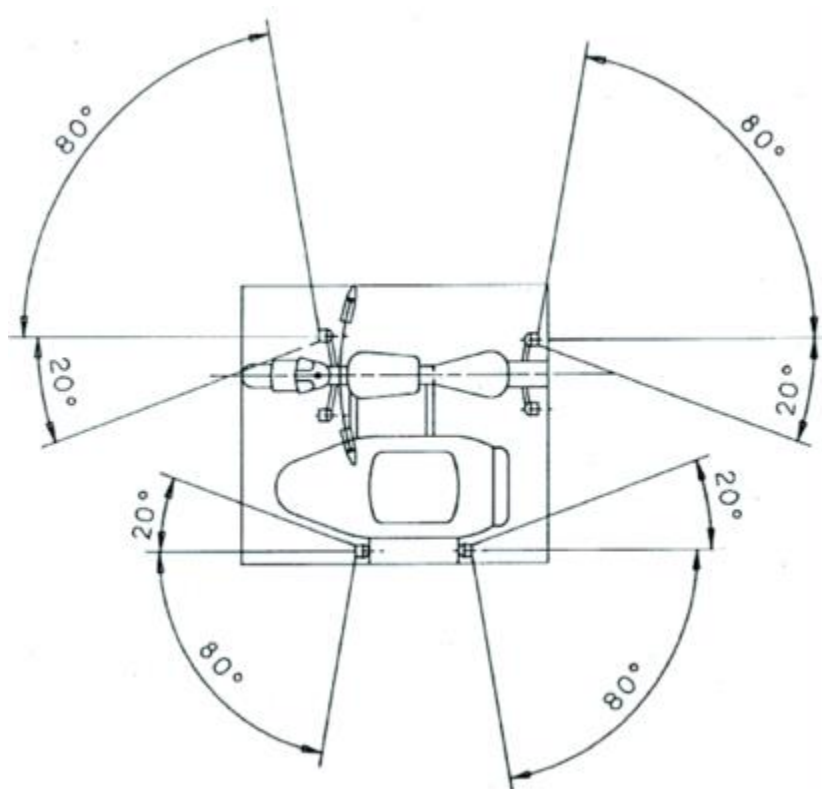
**DVIRAČIŲ IR TRIRAČIŲ MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ
APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALIZAVIMO ĮTAISŲ GEOMETRINIS
MATOMUMAS**

1. Pav. Du posūkio žibintai priekinėje ir galinėje dviračio mopedo ar dviračio motociklo dalyje.

2. Pav. Posūkio žibintai priekinėje ir galinėje triračio mopedo ar triračio motociklo dalyje.

3. Pav. Posūkio žibintai priekinėje ir galinėje motociklo su priekaba dalyje.